

ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი

პროფესიული განათლების
საგანმანათლებლო პროგრამების
კატალოგი

ბათუმი
2015

ზოგადი ინფორმაცია ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის შესახებ:

- სახელწოდება: ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტი;
- დაარსების თარიღი: 2008 წლის 28 მაისი.
- მისამართი: ბათუმი, მახინჯაური, თამარ მეფის გამზირი 38
- საკონტაქტო ტელეფონები: 0422 29 25 25, 29 32 32, 25 42 92;
- ფაქსი: 0422 25 37 49;
- ვებ-გვერდი: www.bntu.edu.ge
- ელ-ფოსტა: info@bntu.edu.ge
- რექტორი: პარმენ ხვედელიძე, პროფესორი, შორეული ნაოსნობის კაპიტანი.
- ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი-კანცლერი: ლალი ხვედელიძე.
- ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსი: ნათია მიქელთაძე, პროფესორი.

ფაკულტეტები:

- საზღვაო-საინჟინრო;
- ლოგისტიკა.

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები:

1. გემბანის რიგითი მეზღვაური (III საფეხური);
2. გემბანის რიგითი მეზღვაური (IV საფეხური);
3. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაური (III საფეხური);
4. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაური (IV საფეხური);
5. გემბანის რიგითი მეზღვაურის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);
6. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);
7. გემის ელექტრიკოსის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
8. გემის მზარეულის მეორე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
9. სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი (III საფეხურები);
10. სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი (IV საფეხურები);
11. ლოგისტიკის ოპერატორის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი).
12. ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
13. ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები:

1. გემბანის მეზღვაურის რიგითი მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
2. გემბანის მეზღვაურის რიგითი მეოთხე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
3. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
4. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის მეოთხე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
5. გემბანის რიგითი მეზღვაურის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);
6. სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);
7. გემის ელექტრიკოსის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
8. გემის მზარეულის მეორე საფეხურის პროფესიული პროგრამა.

საკონტაქტო პირი: ეკატერინე მუსხაჯბა, დეკანის მოადგილე
 ტ.: 593 34 02 65, ელ-ფოსტა: ekamuskhajba@mail.ru

პროფესიული განათლების საგანმანათლებლო პროგრამების მოკლე აღწერილობა:

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: გემბანის რიგითი მეზღვაური
პროფესიული განათლების საფეხური: მესამე
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: გემბანის რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (111001)
პროგრამის მოცულობა: 60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26 სთ), სულ 1560 საათი. აქედან:
 60% – 36 კრედიტი (936 სთ) სასწავლო კომპონენტისთვის (საკონტაქტო-379; დამოუკიდებელი-557)
 40% – 24 კრედიტი (624 სთ) პრაქტიკის კომპონენტისთვის

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: პროგრამაზე სასწავლებლად დაიშვება პირი, რომელსაც გავლილი აქვს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების საბაზო საფეხური ან სრული ზოგადი განათლება.

პროფესიული პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია მოამზადოს გემბანის რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე კურსდამთავრებული, რომელმაც უნდა იცოდეს: გემის უსაფრთხო მართვის საფუძვლები, გემის სამუშაოების შესრულება, მათ შორის: სადურგლო, სამღებრო, სატაკელაჟო სამუშაოები. კორპუსისა და ლითონის ნაკეთობათა გამწმენდი სამუშაოები; რანჰოლტისა და ტაკელაჟის მოწყობილობები; გემის საჭის, სატვირთო, ღუზის, მისაბმელი და ბუქსირების მოწყობილობების დანიშნულება, აგებულება, გამოყენება და ტექნიკური მომსახურება.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>იცის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ზოგადი ცნებები გემის აგებულებისა და გემის სანაოსნო თვისებების შესახებ; • რანჰოლტისა და ტაკელაჟის მოწყობილობები; • გემის საჭის, სატვირთო, ღუზის, მისაბმელი და ბუქსირების მოწყობილობების დანიშნულება, აგებულება, გამოყენება და ტექნიკური მომსახურება; • გარე კორპუსის ნაწილის მომზადება ნაოსნობისათვის;
------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • გემის სადებავების ძირითადი ტიპები და მათი გამოყენების წესები; • გემბანის ტექნიკური საშუალებების დანიშნულება, აგებულება, გამოყენებ და ტექნიკური მომსახურება; • ამწე-სატვირთო მექანიზმების ექსპლუატაციის წესები; • ნავიგაციის ძირითადი ტერმინები, ცნებები და განმარტებები; • საჭის მართვის ბრძანებები და მათი დანიშნულებები, მათ შორის ინგლისურ ენაზე; • მოვალეობები დაკავშირებული დაკვირვების წარმოებასთან, მათ შორის ხმოვან სიგნალზე, შუქნიშანზე ან სხვა ობიექტზე წარმოებულ მიმართულებაზე გრადუსებში და მეოთხედებში; • დედამიწის ფორმა და ზომები, გეოგრაფიული კოორდინატები; ძირითადი ხაზები და სიბრტყეები, ჰორიზონტის დაყოფის წრიული, მეოთხედური, რუმბული სისტემები, • ჭეშმარიტი კურსი და საკურსე კუთხე, დედამიწის მაგნეტიზმი, მაგნიტური კურსი და პელენგი, გიროკომპასი და მათი დანიშნულება • სანავიგაციო ვახტის გაწევის წესები; • უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნები გემბანზე სამუშაოდ; • თავისი მოვალეობები გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად (ავარიული სიტუაციის, ხანძრის შემთხვევებში). ავარიული სიგნალიზაციის სისტემები; • ტვირთის მიღების, ჩაბარების, განთავსების და დამაგრების წესები; • განგაშის ტიპების ჩამონათვალი; • განგაშის სიგნალები. განრიგი განგაშის პირობებში; • მარკირების სახეები გემბანზე; • ზღვის გარემოს დაბინძურების პრევენციული ღონისძიებების ძირითადი მოთხოვნები; • უსაფრთხო ვახტის გაწევის ნორმები.
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p><i>შეუძლია:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • გემის სამუშაოების შესრულება, მათ შორის: სადურგლო, სამღებრო, სატაკელაჟო სამუშაოები. კორპუსისა და ლითონის ნაკეთობათა გამწმენდი სამუშაოები; • სანავიგაციო და სადგომი ვახტის წარმოება, ვიზუალური და სმენითი დაკვირვების გაწევა ვახტაზე; • გემის ვახტის გაწევის წესების დაცვა; • საჭის მოწყობილობისა და კურსის მაჩვენებელის კონტროლი. გიროკომპასისა და მაგნიტური კომპასის გამოყენება საჭის მართვის დროს. ავტომატურიდან ხელით მართვაზე გადასვლის ბრძანების შემთხვევაში და პირიქით; • განახორციელოს გემის მიზმის ოპერაციები; • განახორციელოს საჭის, სატვირთო და ბუქსირების საშუალებების ტექნიკური ექსპლუატაცია; • განახორციელოს ჩატვირთვა გადმოტვირთვის პროცედურები: მოამზადოს სათავსოები, სატვირთო ტრიუმები და გემბანი ტვირთის განსათავსებლად; მიიღოს, ჩაიბაროს, განათავსოს და დაამაგროს ტვირთი. გაწმინდოს ტრიუმები და გაასუფთაოს გემბანი გადმოტვირთვის ოპერაციის შემდეგ; • უზრუნველყოს ნაოსნობის უსაფრთხოება. უზრუნველყოს სატრანსპორტო უსაფრთხოების სათანადო დონე, გამოიყენოს ყველა საშუალება გემის სიცოცხლისუნარიანობის შესანარჩუნებლად, მათ შორის: ისარგებლოს ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით; ჩაუშვას, ამოწიოს და მართოს სამაშველო კანჯო; ისარგებლოს ინდივიდუალური სამაშველო საშუალებებით და სხვა; • იმოქმედოს განგაშის სიგნალების შესაბამისად, შეძლოს პირველადი სამედიცინო დახმარება გაწევა; • განგაშის სიგნალების გამოყენება გადარჩენისა და ძიების ოპერაციების დროს, მათ შორის: პიროტექნიკური საშუალებები, თანამგზავრული ავარიული რადიო ბუები და ტრანსპონდერები; • განგაშის მცდარი სიგნალების თავიდან აცილება. მოქმედებები მცდარი განგაშის სიგნალის გაშვების შემთხვევაში;

	<ul style="list-style-type: none"> • თავისი კომპეტენციების ფარგლებში იმოქმედოს გარემოს დაცვის მოთხოვნებიდან გამომდინარე. • კომუნიკაცია პროფესიულ და საყოფაცხოვრებო საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე. • შეუძლია კომპიუტერთან მუშაობა, საოფისე პროგრამებში ელემენტარული ფუნქციების შესრულება. ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიება, ელფოსტით ურთიერთობა
დასკვნის გაკეთების უნარი	<i>შეუძლია</i> საჭის მოწყობილობის, კურსის მაჩვენებლის კონტროლისა და ვიზუალური დაკვირვების შედეგად გაკეთებული დასკვნის საფუძველზე მოახდინოს პრობლემის იდენტიფიცირება და კაპიტნის სავახტო თანაშემწის ინფორმირება.
კომუნიკაციის უნარი	<i>აქვს</i> გუნდური მუშაობის უნარი და შეუძლია განახორციელოს ეფექტური სამუშაო ურთიერთობები ვახტის გაწევის დროს. სამეთაურო შემადგენლობის პირის მიერ გაცემულ ბრძანებებზე ასრულებს ადექვატურ მოქმედებას თავისი კომპეტენციის ფარგლებში; შეუძლია პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, გემის შიდა კავშირისა და ავარიული სიგნალიზაციის ეფექტურად გამოყენება; აქვს სტანდარტული ინგლისური ფრაზების ცოდნა ფუნქციონალური მოვალეობების შესრულებისთვის აუცილებელი მოცულობით;
სწავლის უნარი	კვალიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად აცნობიერებს გადამზადების კურსების აუცილებლობას და შემდგომი პროფესიული ზრდის საჭიროებას.
ღირებულებები	მეზღვაურის პროფესიული საქმიანობის თავისებურების განმსაზღვრელია პროფესიის მაღალი რისკ-ფაქტორი. გემი მეზღვაურისათვის წარმოადგენს ერთდროულად სამუშაო და საცხოვრებელ გარემოს. გამომდინარე აქედან ერთიანი გუნდის შეგრძნება, თვითდისციპლინა, კომუნიკაბელობა, პუნქტუალობა, პროფესიული და პირადი პასუხისმგებლობა ის ძირითადი ღირებულებებია, რომლებიც განსაზღვრავენ გემის, ეკიპაჟისა და ტვირთის უსაფრთხოებას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

პროფესიული განათლების საფეხური:

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

პროგრამის მოცულობა:

გემზანის რიგითი მეზღვაური

მეოთხე

გემზანის რიგითი მეზღვაურის IV საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (111001)

60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26სთ), სულ 1560 საათი. აქედან:

60% – 36 კრედიტი (936სთ) სასწავლო კომპონენტისთვის (საკონტაქტო-426; დამოუკიდებელი-510)

40% – 24 კრედიტი (624სთ) პრაქტიკის კომპონენტისთვის

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: სრული ზოგადი განათლება, გემზანის რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია.

პროფესიული პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოამზადოს გემზანის რიგითი მეზღვაურის IV საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე კურსდამთავრებული, რომელმაც უნდა იცოდეს: გემის აგებულების თეორია, მდგრადობა, დახრა, დიფერენტი, წყალშიგი და სხვა საზღვაოსნო თვისებები. გემის სვლაობა და ამძრავები; გემის მიზმისა და მოხსნის სისტემები და სამუშაოთა წარმოების პროცედურები; ნავიგაციის ძირითადი ცნებები და განმარტებები; ნავიგაციური რუკების დანიშნულება, კლასიფიკაცია; გემზანის ტექნიკური საშუალებების გამოყენება.

სწავლის შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>იცის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გემის ძირითადი კონსტრუქციული ელემენტები, კორპუსის გომეტრია და ცურვაობა, კორპუსის სიმტკიცის საფუძვლები; • გემის აგებულების თეორია, მდგრადობა, დახრა, დიფერენტი, წყალშიგი და სხვა საზღვაოსნო თვისებები. გემის სვლაობა და ამძრავები;
------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • გემის მიზმისა და მოხსნის სისტემები და სამუშაოთა წარმოების პროცედურები; • ნავიგაციის ძირითადი ცნებები და განმარტებები; ნავიგაციური რუკების დანიშნულება, კლასიფიკაცია; • პროცედურები დაკავშირებული ვახტის წარმოებასთან. მათ შორის: ვახტის გაწევის, ჩაბარების, გადაცემის და შეცვლის წესები: გემის სვლისა და დგომის დროს სავახტო სამსახურის ჩატარება (ვახტზე დგომა), დაკვირვების ჩატარება, კავშირგაბმულობა. - გემის სამუშაოებისა და ძირითადი ოპერაციების ჩატარების ტექნოლოგია, შრომის დაცვის პირობების შესრულება და გარემოს დაზიანებების თავიდან აცილება. • გემბანისა და ხიდურის აღჭურვილობა; • ჩატვირთვა გადმოტვირთვის ოპერაციების ჩატარებისა და ტვირთის განსათავსებლად სათავსოების, სატვირთო ტრიუმებისა და გემბანის მომზადების წესები. მათ შორის: მავნე, მხამიანი და საშიში ტვირთებისათვის; • უსაფრთხოების ზომების ცოდნა, თანახმად საშიში ტვირთების გადაზიდვის საერთაშორისო კოდექსისა – IMDG Code; • ზღვაში და ატმოსფეროში მიმდინარე ფიზიკური პროცესები, გემზე გამოყენებული ჰიდრომეტეოროლოგიური ხელსაწყოები, ჰიდრომეტეოპირობების გავლენა ნაოსნობაზე; • ინდივიდუალური სამაშველო საშუალებების, სატაკელაჟო და ბუქსირების მოწყობილობების შეცვლისა და პერიოდული შემოწმების ორგანიზების წესები; • გემბანის ძირითადი სამუშაოების ტექნოლოგიები (სადურგლო, სამღებრო, სატაკელაჟო სამუშაოები. კორპუსისა და ლითონის ნაკეთობათა გაწმენდის სამუშაოები); • გემბანის ტექნიკური საშუალებების აგებულება, ექსპლუატაციის წესები და რემონტი; • გემბანისა და სათავსოების შენახვის წესები და ინსტრუქციები; • ნავიგაციური მოწყობილობების დანიშნულება, კლასიფიკაცია, გამოყენება; • გემის ელექტრომოწყობილობა, ხელსაწყოები და ავტომატური კონტროლის სისტემების ექსპლუატაციის წესები; სატვირთო, საღებუ და საჭი მოწყობილობის ელექტროამძრავები • ელექტრომოწყობილობების უსაფრთხო გამოყენებისა და ექსპლუატაციის წესები; • ზღვაზე კომუნიკაციის განხორციელებისათვის საჭირო სტანდარტული საზღვაო ნავიგაციური სასაუბრო-ლექსიკონი და IMO-ს სტანდარტული ფრაზები თავისი კომპეტენციის ფარგლებში; • გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის ორგანიზების წესები თავისი კომპეტენციის ფარგლებში; • ზღვაში გადარჩენის ტექნიკა; • გარემოს დაცვისა და ზღვის გარემოს დაზიანებების პრევენციის პრინციპები; • შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების მოთხოვნები STCW კონვენციის შესაბამისად.
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • განახორციელოს გემბანის მოწყობილობებისა და აღჭურვილობების პერიოდული შემოწმება; • საშიშროებათა შემოზღუდვის (შემოკავების) სისტემებში, სხვა გემთან მიახლოებისას შეჯახების შესაძლებლობის საფრთხის ნიშნების ამოცნობა, რომლებიც ექნება როგორც გემებს, ისე Hწყალზედა ნაგებობებს. • გემბანის ტვირთამწე საშუალებების ექსპლუატაცია; • გემბანის სამუშაოების შესრულების გემის მიხედვით შეასრულოს დაკისრებული მოვალეობები; დაიცვას უსაფრთხოების წესები გემბანზე სამუშაოთა შესრულების დროს; • განახორციელოს გემის მზადყოფნა ნაოსნობისათვის, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში; • გემბანის ტექნიკური საშუალებების გამოყენება; • სავალი და სადგომი სანავიგაციო ვახტის გაწევა, შეასრულოს მესაჭის მოვალეობები; • ისარგებლოს შიდა კავშირის საშუალებებით და ავარიული სიგნალიზაციით;

	<ul style="list-style-type: none"> • განახორციელოს ნავსადგურის მუშების კონტროლი ჩატვირთვა- გადმოტვირთვის ოპერაციების შესრულების დროს; • გამოავლინოს გემის ელექტრომომწობილობის უწყესრიგობა, განახორციელოს მათი მსუბუქი რემონტი და რეგულირება. შეუძლია აკონტროლოს ელექტროენერჯის მიწოდება ელექტროფიცირებულ დამხმარე მექანიზმებსა და სისტემებზე (საჭის, ჯალამბრების, ბრამპილის ელექტროძრავებზე და სხვა); • გემის გადარჩენის ტექნიკური საშუალებების, ავარიული, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო ინვენტარის გამოყენება; • შეასრულოს აუცილებელი მოქმედებები განგაშის ყველა სახეობის ადექვატურად, გემისა და ეკიპაჟის სიცოცხლის უსაფრთხოების მოთხოვნებიდან გამომდინარე. გამოიყენოს სამაშველო მცურავი საშუალებები ავარიულ სიტუაციებში.
დასკვნის გაკეთების უნარი	<p><i>შეუძლია</i> მოახდინოს თავისი კომპეტენციის ფარგლებში წამოჭრილი პრობლემების იდენტიფიცირება და ანგარიშის მომზადება კაპიტნის უფროსი თანაშემწისათვის;</p> <ul style="list-style-type: none"> • მოთხოვნის მომზადება გემბანის აღჭურვილობის პერიოდული დათვალიერების შედეგების საფუძველზე;
კომუნიკაციის უნარი	<p>უნარი აქვს სწორად აღიქვას სამეთაურო შემადგენლობის პირის მიერ მასზე ვახტის გაწევასთან დაკავშირებით გაცემული ბრძანებები; პროფესიული საქმიანობის სრულყოფის მიზნით გამოიყენებს ინფორმაციულ და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, მათ შორის სპეციალური ინგლისური ენის ცოდნას საერთაშორისო ეკიპაჟთან მუშაობის გასაადვილებლად.</p>
სწავლის უნარი	<p>იღრმავებს თეორიულ ცოდნას და უკავშირებს მას პრაქტიკულ საქმიანობის გაუმჯობესებისა და პროფესიული წინსვლისათვის.</p>
ღირებულებები	<p>მეზღვაურის პროფესიული საქმიანობის თავისებურების განმსაზღვრელია პროფესიის მაღალი რისკ-ფაქტორი. გემი მეზღვაურისათვის წარმოადგენს ერთდროულად სამუშაო და საცხოვრებელ გარემოს. გამომდინარე აქედან ერთიანი გუნდის შეგრძნება, თვითდისციპლინა, კომუნიკაბელობა, პუნქტუალობა, პროფესიული და პირადი პასუხისმგებლობა ის ძირითადი ღირებულებებია, რომლებიც განსაზღვრავენ გემის, ეკიპაჟისა და ტვირთის უსაფრთხოებას</p>

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:
პროფესიული განათლების საფეხური:
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:
პროგრამის მოცულობა:

სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაური
 მესამე
 სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (111002).
 60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26სთ), სულ 1560 საათი. აქედან:
 60% - 36 კრედიტი (936 სთ) სასწავლო კომპონენტისთვის (საკონტაქტო - 495; დამოუკიდებელი - 441);
 40% - 24 კრედიტი (624 სთ) პრაქტიკის კომპონენტისთვის.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: პროგრამაზე სასწავლებლად დაიშვება პირი, რომელსაც მიღებული აქვს ზოგადი განათლების საბაზო საფეხური ან სრული ზოგადი განათლება.

პროფესიული პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოამზადოს სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე კურსდამთავრებული, რომელმაც უნდა იცოდეს: გემის ძრავების კონსტრუქცია, მათი მუშაობის პრინციპი, თეორიული და მუშა ციკლები, ძრავის ძირითადი პარამეტრები, მათი კონტროლი და რეგულირება; გემის მთავარი ძრავის ტექნიკური საშუალებებისა და დამხმარე სისტემების საიმედო გაშვების, სამუშაო რეჟიმისა და მექანიზმების საერთო მდგომარეობის კონტროლის მეთოდები, სამანქანო სავალი ვახტის გაწევის ორგანიზაციის მეთოდები;

სწავლის შედეგები:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>იცის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ზოგადი ცნებები გემის აგებულებისა და გემის სანაოსნო თვისებების შესახებ; • გემების დანიშნულება და კლასიფიკაციის ნიშნები; • გემის საჭის, სატვირთო, ლუზის, მისაბმელი და ბუქსირების მოწყობილობების დანიშნულება, აგებულება, გამოყენება და ტექნიკური მომსახურება; • გემის სათავსოები, ტრიუმები და ტვინდეკები; • გემის კორპუსის ფორმა, ძირითადი კვეთები; • გემის ტვირთამწეობა; გემის ცურვადობა, გემის მდგარობა; გემის ჩაუძირვადობა • ზოგადი ცნებები გემის შიგაწვის ძრავებში მიმდინარე პროცესების შესახებ. ძრავების აგებულება, მათი მოქმედების პრინციპები, მომსახურე სისტემები; გემის ძრავების კონსტრუქცია, მათი მუშაობის პრინციპი, თეორიული და მუშა ციკლები, ძრავის ძირითადი პარამეტრები • გემის შიგაწვის ძრავების ექსპლუატაციის წესები; - ენერგეტიკული დანადგარების მუშაობის ძირითადი საექსპლუატაციო მაჩვენებლები; - უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნები სამანქანე განყოფილებაში სამუშაოდ; • გემის ქვაბების უსაფრთხო ექსპლუატაციის წესები; • გემის ორთქლის ქვაბების და დამხმარე მექანიზმების ტიპები და მათი კონსტრუქციები. • ქვაბების და დამხმარე მექანიზმების, სისტემების ტექნიკური ექსპლუატაციის წესები; • გემის სისტემებისა და მექანიზმების ავარიულ-გამაფრთხილებელი სიგნალიზაცია; • ვახტის გაწვევის წესები სამანქანე განყოფილებაში; • მთავარი ძრავის, დამხმარე დიზელ გენერატორის და დამხმარე მექანიზმების გაუმართავი მუშაობის ნიშნები და მიზეზები; • გემის ტუმბოების, კომპრესორების, სეპარატორების და საჭის მანქანის აგებულება და მომსახურე სისტემები; • გემის მექანიზმების, სისტემების და მოწყობილობების ექსპლუატაციისა და რემონტის ძირითადი მასალები; • გემის სისტემების (საბალასტე, დასაშრობი, ტანკერების სატვირთო, სანიტრული, ინერტული გაზების, ხანძარსაწინააღმდეგო და სხ) დანიშნულება შემადგენელი ნაწილები და მათი ექსპლუატაციის უნარ-ჩვევები. • გემის მილგაყვანილობების მარკირება და დანიშნულება; • გემის მილგაყვანილობების მასალები • მუდმივი დენის ელექტრული წრედების გაანგარიშება; ელექტრომამოძრავებელი ძალის შემცველი შერეული წრედის გაანგარიშება; მაგნიტური წრედის გაანგარიშება; • გამანაწილებელი მოწყობილობებისა და ტრანსფორმატორების კონსტრუქციები. გენერატორების აგზების და ძაბვის ავტომატური რეგულირების სქემის მიხედვით მუშაობა; • გემის ელექტროსადგურის სიმძლავრის გაანგარიშება. აკუმულატორების ელექტრული დატვირთვების განსაზღვრა და შერჩევა; • მოვალეობები გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად (ავარიული სიტუაციის, ხანძრის შემთხვევებში). • ავარიული სიგნალიზაციის სისტემები სამანქანე განყოფილებაში; • ავარიული აღჭურვილობის გამოყენება და მოქმედებები ავარიული სიტუაციების შემთხვევაში; • ნარჩენების უტილიზაციის ნებადართული წესები; • ზღვის გარემის დაბინძურების პრევენციული ღონისძიებების ძირითადი
-------------------------------------	---

	<p>მოთხოვნები;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ლითონების და მათი შენადნობების აგებულება და თვისებები; - ექსპლუატაციაში გამოყენებული ყველა მასალის (ლითონური, არალითონური, ელექტროტექნიკური, კომპოზიციური) მექანიკური თვისებების და სიმტკიცის პლასტიკურობის, დრეკადობის, დარტყმითი სიბლანტის, დადლილობის ზღვარის, მაგნიტური თვისებების მახასიათებლების გათვალისწინებით შერჩევა გემის კონსტრუქციების და ტექნიკური საშუალებების დამზადებისათვის. • სამანქანო განყოფილებაში გამოსაყენებელი საზომი და ხელის ინსტრუმენტები; <p>ბურთულსაკისრების, გორგოლაჭსაკისრების და დგუმის რგოლების მოსახსნელი ხელსაწყოები, მათი პრაქტიკული გამოყენება; საზეინკლო ოპერაციები; საზეინკლო ოპერაციები; დეტალების გაზომვის მეთოდები</p>
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p><i>შეუძლია:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • გაწიოს ვახტა სამანქანე განყოფილებაში; • მოამზადოს მუშა პროცესისათვის ენერგეტიკული დანადგარების მომსახურე სისტემები; • მოამზადოს მუშა პროცესისათვის ორთქლის ქვაბები, დამხმარე მექანიზმები და მათი მომსახურე სისტემები • განახორციელოს სამანქანე განყოფილების ელექტრომოწყობილობების მომსახურება; • შეასრულოს აუცილებელი მოქმედებები განგაშის ყველა სახეობის ადექვატურად, სიცოცხლის უსაფრთხოების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მათ შორის: ისარგებლოს ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით; ჩაუშვას, ამოწიოს და მართოს სამაშველო კანჯო; ისარგებლოს ინდივიდუალური სამაშველო საშუალებებით და სხვა; • თავისი კომპეტენციების ფარგლებში: გემის გადარჩენის ტექნიკური საშუალებების, ავარიული, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო ინვენტარის გამოყენება; იმოქმედოს გარემოს დაცვის მოთხოვნებიდან გამომდინარე. • თავისი კომპეტენციების ფარგლებში: ექსპლუატაცია გაუწიოს გემის სისტემებს • სამანქანო განყოფილებაში გამოსაყენებელი ხელის ინსტრუმენტების პრაქტიკული გამოყენება; ფოლადის და ფერადი ლითონების თერმული დამუშავება; მილგაყვანილობის სარქველის რემონტი; ცენტრიდანული, კბილანა და ხრახნული ტუმბოების რემონტი • კომუნიკაცია პროფესიულ და საყოფაცხოვრებო საქმიანობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე. • შეუძლია კომპიუტერთან მუშაობა, საოფისე პროგრამებში ელემენტარული ფუნქციების შესრულება. ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიება, ელფოსტით ურთიერთობა • გემების ექსპლუატაციისას წარმოქმნილი მრავალი ამოცანის წარმატებით გადაჭრა და ამით ავარიების თავიდან აცილების საშუალებების გამოყენება. • მთავარი და დამხმარე მექანიზმების ექსპლუატაციის ორგანიზება და მისი ტექნიკური მომსახურება; • გემის ელექტრომოწყობილობა, ხელსაწყოები და ავტომატური კონტროლის სისტემების ექსპლუატაციის წესები; ელექტრული და მაგნიტური წრედები. • უსაფრთხოების ტექნიკის, შრომის დაცვის, საწარმოო სანიტარიის, ხანძართსაწინააღმდეგო დაცვის წესები და ნორმები.; ეკოლოგიის მოთხოვნები გარემოს დაცვის კუთხით. ავარიებისა და ავარიული სიტუაციების მასალები. • გემისა და მისი მოწყობილობების, სისტემების აღჭურვილობა; მანევრების მარჯვენა და გამფრთხილებელი სიგნალები; თავის გადარჩენის ხერხები ზღვაზე • ნებისმიერ ექსტრემალურ სიტუაციაში გადაწყვეტილების მიღება; საფრთხის შემჩნევა და შეფასება; მოქმედება შეჯახების თავიდან ასაცილებლად • პირველადი ღონისძიებების გატარება გემისა და მისი ტექნიკური საშუალებების გადარჩენისთვის ბრძოლის დროს. <p>ზღვაზე სიცოცხლის გადარჩენის კოლექტიური და ინდივიდუალური საშუალებების გამოყენება.</p>

დასკვნის გაკეთების უნარი	<i>შეუძლია</i> საკონტროლო-გამზომი ხელსაწყოების ჩვენების, ვიზუალური და სმენითი დაკვირვების შედეგად გაკეთებული დასკვნის საფუძველზე მოახდინოს პრობლემის იდენტიფიცირება და სავახტო მექანიკოსის ინფორმირება.
კომუნიკაციის უნარი	<i>აქვს</i> გუნდური მუშაობის უნარი და ამყარებს ეფექტურ სამუშაო ურთიერთობებს კოლეგებთან, ხელმძღვანელობასთან; აქვს სტანდარტული ინგლისური ფრაზების ცოდნა ფუნქციონალური მოვალეობების შესრულებისთვის აუცილებელი მოცულობით; ვახტის გაწევის პროცესში, ფუნქციონალური მოვალეობების შესრულების დროს ადექვატურად აღიქვამს ბრძანებებს და შესწევს უნარი გასცეს მოტივირებული და დასაბუთებული პასუხი.
სწავლის უნარი	კვალიფიკაციის მაღალი დონის შესანარჩუნებლად აცნობიერებს გადამზადების კურსების აუცილებლობას და შემდგომი პროფესიული ზრდის საჭიროებას.
ღირებულებები	მეზღვაურის პროფესიული საქმიანობის თავისებურების განმსაზღვრელია პროფესიის მაღალი რისკ-ფაქტორი. გემი მეზღვაურისათვის წარმოადგენს ერთდროულად სამუშაო და საცხოვრებელ გარემოს. გამომდინარე აქედან ერთიანი გუნდის შეგრძნება, თვითდისციპლინა, კომუნიკაბელობა, პუნქტუალობა, პროფესიული და პირადი პასუხისმგებლობა ის ძირითადი ღირებულებებია, რომლებიც განსაზღვრავენ გემის, ეკიპაჟისა და ტვირთის უსაფრთხოებას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაური

პროფესიული განათლების საფეხური:

მეოთხე

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის IV საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (111002)

პროგრამის მოცულობა:

60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26სთ), სულ 1560 საათი. აქედან:

60% – 36კრედიტი (936 სთ) სასწავლო კომპონენტისთვის (საკონტაქტო-465; დამოუკიდებელი-471);

40% – 24 კრედიტი (624 სთ) პრაქტიკის კომპონენტისთვის.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: სრული ზოგადი განათლება, სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის III საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია.

პროფესიული პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოამზადოს სამანქანე განყოფილების რიგითი მეზღვაურის IV საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე კურსდამთავრებული, რომელმაც უნდა იცოდეს: გემის ძრავების კონსტრუქცია, გემის მთავარი ძრავის ტექნიკური საშუალებები; დამხმარე სისტემები, გემის ტექნიკური მომსახურებისა და რემონტის ორგანიზაციის მეთოდები. რემონტის შემდეგ გემის ენერგეტიკული დანადგარების ტექნიკური დონის, გემის ხარისხის, ექსპლუატაციის ნორმების შეფასების მეთოდები; გემის ძირითადი და ავარიული ელექტროსადგურების ექსპლუატაციის წესები; გემის ენერგეტიკული განადგარების ავტომატური კონტროლის, სიგნალიზაციისა და დაცვის სისტემები; საერთაშორისო საზღვაო კონვენციის საკანონმდებლო აქტები ნაოსნობის უსაფრთხოებისა და ზღვის გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილების შესახებ; პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა, ზღვაზე დახმარების გაწევა;

სწავლის შედეგები:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>იგის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • გემის ორთქლის ქვაბების ექსპლოატაციის წესები, გაუმართაობის და მათი აღმოფხვრის მეთოდები; • დამხმარე მექანიზმების ტექნიკური წესები, გაუმართაობების და მათი აღმოფხვრის მეთოდები; • გემის ორთქლის ქვაბების და დამხმარე მექანიზმების ავარიულ-გამაფრთხილებელი სიგნალიზაცია • სამაცივრო დანადგარების და ჰაერის კონდიციონირების სისტემების ექსპლოატაციის წესები. • გემის შიგაწვის ძრავების კლასიფიკაცია, მოქმედების პრინციპები, მუშა პროცესები. მომსახურე სისტემები, გამშვები და რევერსიული მოწყობილობები; • გემის შიგაწვის ძრავებში გამოყენებული საწვავისა და ზეთის სახეობები და მახასიათებლები. საწვავის გადაქაჩვის ოპერაციის წესები; • გემის შიგაწვის ძრავების ტექნიკური ექსპლუატაციის წესები; <ul style="list-style-type: none"> - ზოგადი ცნებები შიგაწვის ძრავებში მუშა პროცესების შესახებ (ჰაერით შევსება, შეკუმშვა, მუშა სვლა, გამობოლქვა), ძირითადი პარამეტრები. - შიგაწვის ძრავების შეზეთვის სისტემები, შემადგენელი ნაწილები, ძირითადი პარამეტრები, სისტემების მომზადება, და ექსპლოატაცია, ზეთების ნაირსახეობები. - შიგაწვის ძრავების გაცივების სისტემები, შემადგენელი ნაწილები, ძირითადი პარამეტრები, სისტემების მომზადება და ექსპლოატაცია, საწვავის ნაირსახეობები, სეპარაციის სისტემები. შიგაწვის ძრავების ჰაერით გაშვების და რევერსირების სისტემები, ჩაბერვის და გამობოლქვის სისტემები; - შიგაწვის ძრავების ტექნიკური ექსპლოატაციის წესები, მუშაობის დროს დამახასიათებელი გაუმართაობები და აღმოფხვრის მეთოდები; შიგაწვის ძრავების ტექნიკური მომსახურება, ინსტრუმენტების და სამარჯვების გამოყენება მომსახურების და რემონტის დროს • დისტანციური მართვის სისტემებისა და სამანქანე განყოფილების მექანიზმების აგებულება. ავარიულ-გამაფრთხილებელი სიგნალიზაცია; • ენერგეტიკული დანადგარების ტექნიკური გამოყენება; • გემის მექანიზმების მოწყობილობების და სისტემების ექსპლუატაციის წესები; ლიალური და ბალასტის სისტემების მომსახურების, ფუნქციონირებისა და ექსპლუატაციის წესები; • ვახტის მიღების, ვახტაზე დგომის და ვახტის ჩაბარების პროცედურები • ვახტაზე დგომისას შიგაწვის ძრავების, ორთქლის ქვაბების და სხვა სამანქანო განყოფილების მექანიზმების ექსპლოატაციის წესები და მათი რეალური გამოყენება • ენერგეტიკული დანადგარების დეტალების ცვეთის გამომწვევი მიზეზები • შიგაწვის ძრავების კვანძების დამახასიათებელი დაზიანებები, დეტალების შეცვლის უნარ-ჩვევები • ორთქლის ქვაბების და დამხმარე მექანიზმების დაშლის, რემონტის და აწყობის წესები • მილგაყვანილობების და სისტემების რემონტი, გამოსაყენებელი მასალები • მექანიზმების რემონტის დროს გამოსაყენებელი ინსტრუმენტები, სამარჯვები და მასალების გამოყენება • უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვა მექანიზმების ტექნიკური მომსახურების და რემონტის დროს • ჰაერის კომპრესორის რემონტი; ცენტრიდანული სეპარატორის რემონტი; თბოგამცვლელი აპარატების რემონტი; ორთქლის ქვაბის რემონტი; შიგაწვის ძრავის ცილინდრის კვანძის მოტოწმენდა; მილგაყვანილობების და მათი არმატურის რემონტი; საზეინკლო სამუშაოები; • გემის ენერგეტიკული დანადგარების მექანიზმების მოწყობილობის, მათი ტექნიკური მომსახურების და რემონტის წესები • ელექტროტექნიკური ტერმინოლოგია, ელექტროტექნიკის ძირითადი კანონები. ელექტროძრავების და გენერატორების აგებულება და მოქმედების პრინციპი;
-------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • ელექტრომოწყობილობების უსაფრთხო გამოყენებისა და ექსპლუატაციის წესები; • ძირითადი დამხმარე მექანიზმების ელექტროამძრავები; გემის ელექტრომოწყობილობა, ხელსაწყოები და ავტომატური კონტროლის სისტემების ექსპლუატაციის წესები; სატვირთო, საღუზე და საჭის მოწყობილობის ელექტროამძრავები. • საერთაშორისო კონვენციების (MARPOL; SOLAS; ISPS; ISM) ძირითადი მოთხოვნები • გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის ორგანიზაციის პრინციპები კომპეტენციების ფარგლებში. გემის გადარჩენის ტექნიკური საშუალებების, ავარიული, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო ინვენტარის გამოყენება; • უსაფრთხოების ტექნიკისა და პირადი უსაფრთხოების წესები; • გარემოს დაცვისა და ზღვის გარემოს დაზინძურების პრევენციის პრინციპები; • ნარჩენების უტილიზაციის ნებადართული წესები; • ზღვის გარემოს დაზინძურების პრევენციული ღონისძიებების ძირითადი მოთხოვნები და მათი უზრუნველყოფის მოწყობილობების ექსპლუატაცია;
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p><i>შეუძლია:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • გემის ორთქლის ქვაბების, დამხმარე მექანიზმების და სისტემების ტექნიკური ექსპლოატაცია, მომსახურება და რემონტი. • მოამზადოს მუშა პროცესებისათვის გემის შიგაწვის ძრავები და მათი მომსახურე სისტემები • ვახტის გაწვევის დროს აკონტროლოს და დაარეგულიროს ძრავას და მისი სისტემების მუშა პარამეტრები • გაწიოს ვახტა სამანქანე განყოფილებაში დამოუკიდებლად, მართვის ცენტრალურ პუნქტზე შეასრულოს მთავარი ძრავის მანევრები სავახტო მექანიკოსის მეთვალყურეობით; • სამუშაოდ მოამზადოს მთავარი ძრავა, დიზელგენერატორი, დამხმარე მექანიზმები და სისტემები. მართოს მათი მუშაობის პროცესი; • მოემსახუროს და აკონტროლოს მთავარი ძრავას, დიზელგენერატორის, დამხმარე მექანიზმების, სისტემებისა და დანადგარების, სამანქანე განყოფილების ელექტრომოწყობილობების მუშაობა; • გამოავლინოს გემის ელექტრომოწყობილობის უწესრიგობა, განახორციელოს მათი მსუბუქი რემონტი და რეგულირება. შეუძლია აკონტროლოს ელექტროენერჯის მიწოდება ელექტროფიცირებულ დამხმარე მექანიზმებსა და სისტემებზე (საჭის, ჯალამბრების, ბრამპილის ელექტროძრავებზე და სხვა); • გემის სატვირთო მექანიზმებთან მუშაობის პროცესში გამოიყენოს არსებული ძირითადი სიგნალები; • შეასრულოს აუცილებელი მოქმედებები განგაშის ყველა სახეობის ადექვატურად, ეკაპაჟისა და საკუთარი სიცოცხლის უსაფრთხოების მოთხოვნებიდან გამომდინარე; • ინდივიდუალური დაცვის საშუალებების გამოყენება. • გარემოს დაცვის დანადგარების და სისტემების მართვა კომპეტენციის ფარგლებში • ტექნიკური საშუალებების მოტოწმენდის, გადაწყობის და რემონტის დროს ინსტრუმენტების, სამარჯვების და ტვირთამწევი მოწყობილობების გამოყენება • გემის ენერგეტიკული დანადგარების ტექნიკური ექსპლოატაცია, მომსახურება და რემონტი. <ul style="list-style-type: none"> • შიგაწვის ძრავას და მისი მომსახურე სისტემების მომზადება გასაშვებად და გაშვება, მუშაობის პარამეტრების დარეგულირება და კონტროლი, წარმოშობილი გაუმართაობების გამოვლენა და აღმოფხვრა, ძრავას რეჟიმიდან გამოყვანა და გაჩერება, გაჩერებული ძრავას მომსახურების პროცედურები. ძრავას ტექნიკური მომსახურება - მოტოწმენდა, სარქველების მიღესვა, კარტერის დეტალების დათვალიერება, საკისრებში ღრეჩოების გაზომვა, ზეთის და საწვავის ფილტრების გარეცხვა, ფრქვევანების გადაწყობა, კარტერში ზეთის შეცვლის პროცედურა. შიგაწვის ძრავების ექსპლოატაციის და ტექნიკური მომსახურების დროს უსაფრთხოების და ხანძარსაწინააღმდეგო წესების დაცვა. • ორთქლის ქვაბების, დამხმარე მექანიზმების და სისტემების მომზადება ექსპლოატაციისათვის. ქვაბის წყლით კვება, საცეცხლეში ცეცხლის დანთება, ქვაბში ორთქლის აწევა, და მოქმედებაში შეყვანა, ქვაბის ექსპლოატაციისას პარამეტრების კონტროლი, წარმოშობილი

	<p>გაუმართაობების გამოვლენა და აღმოფხვრა. უმოქმედო ქვების შენახვის წესების დაუფლება. დამხმარე მექანიზმების მომზადება გასაშვებად, გაშვება და მომსახურება მუშაობის დროს წარმოქმნილი გაუმართაობების გამოვლენა და აღმოფხვრა. ორთქლის ქვების და დამხმარე მექანიზმების ტექნიკური მომსახურება - ქვების აორთქლების ზედაპირის გაწმენდა, არმატურის რემონტი, საცეცხლეს წყობის და ამონაგის შეკეთება, ტუმბოების კომპრესორების, სეპარატორების, თბოგაცვლის აპარატების და სხვა მოწყობილობების გადაწყობის პროცედურების შესრულება. ორთქლის ქვების და დამხმარე მექანიზმების ექსპლოატაციის და ტექნიკური მომსახურების დროს უსაფრთხოების და ხანძარსაწინააღმდეგო წესების დაცვა.</p> <ul style="list-style-type: none"> • გემის ელექტრომომწყობილობები (გენერატორების, ელექტროძრავების, გამანაწილებელი დაფების, ჩამრთველების და სხვა ელექტრომომწყობილობების) პრაქტიკული გაცნობა და ათვისება, ელექტროგამზომი აპარატურის და საკომუნიკაციო ხელსაწყოების გამოყენება რეალურ პირობებში. • გემბანზე განლაგებული მექანიზმების და საჭის მოწყობილობის პრაქტიკული გამოყენების ათვისება და ტექნიკური მომსახურების ჩატარება. • კომპიუტერთან მუშაობა მომხმარებლის დონეზე. ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიება და კომპიუტერში გადმოწერა. მონაცემთა არქივირება; ელექტრონული ფოსტით ურთიერთობა, პრეზენტაციის შექმნა, ჩვენება, მუშაობა სლაიდებთან. ელექტრონული ცხრილების შექმნა. მარტივი მონაცემთა ბაზების მართვა, ინფორმაციის დამუშავება;
<p>დასკვნის გაკეთების უნარი</p>	<p>შეუძლია</p> <ul style="list-style-type: none"> • მთავარი ძრავის, დამხმარე მექანიზმების, მოწყობილობებისა და სისტემების ექსპლუატაციის პროცესში წამოჭრილი პრობლემების გადაწყვეტა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. • საკონტროლო - გამზომი ხელსაწყოების ჩვენებების, ვიზუალური და სმენითი დაკვირვების შედეგად გამოავლინოს დამხმარე ქვების, სამაცივრო დანადგარების და დამხმარე მექანიზმების, ძრავას გაუმართავი მუშაობა, აღმოფხვრას მიზეზები და მოახდინოს ვახტის მექანიკოსის ინფორმირება • მექანიზმების მუშაობის პარამეტრების დარეგულირება, საჭიროების შემთხვევაში რეზერვში მყოფი მექანიზმის გაშვება და გაუმართავი მექანიზმის გაჩერება • მექანიზმების დეტალების გაზომვის და დათვალიერების შედეგად შეუძლია დასკვნის გაკეთება მათი ვარგისიანობის შესახებ • გემის ენერგეტიკული დანადგარების ექსპლოატაციისას წარმოშობილი პრობლემების გადაწყვეტა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში
<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>შესწევს უნარი</p> <ul style="list-style-type: none"> • ადექვატურად აღიქვას ბრძანებები და თავისი მოვალეობების შესრულების დროს განახორციელოს პროფესიული კომუნიკაცია ვახტაზე მდგომ სამეთაურო შემადგენლობასთან; • პროფესიული საქმიანობის სრულყოფის მიზნით გამოიყენებს ინფორმაციულ და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს. მათ შორის სპეციალური ინგლისური ენის ცოდნას საერთაშორისო ეკიპაჟთან მუშაობის უზრუნველსაყოფად.
<p>სწავლის უნარი</p>	<p>პროფესიული წინსვლისათვის აცნობიერებს თეორიული ცოდნის გაღრმავების აუცილებლობას და მის კავშირს პრაქტიკულ საქმიანობასთან.</p>
<p>ღირებულებები</p>	<p>მეზღვაურის პროფესიული საქმიანობის თავისებურების განმსაზღვრელია პროფესიის მაღალი რისკ-ფაქტორი. გემი მეზღვაურისათვის წარმოადგენს ერთდროულად სამუშაო და საცხოვრებელ გარემოს. გამომდინარე აქედან ერთიანი გუნდის შეგრძნება, თვითდისციპლინა, კომუნიკაბელობა, პუნქტუალობა, პროფესიული და პირადი პასუხისმგებლობა ის ძირითადი ღირებულებებია, რომლებიც განსაზღვრავენ გემის, ეკიპაჟისა და ტვირთის უსაფრთხოებას.</p>

Name of educational program: Deck rating Seafarer
Stage of professional education: the third
Qualification awarding: professional qualification of third level deck seafarer (111001)
Program scope: 60 credits (1 credit – 26 h.), totally 1560 h, including: 36 credits (936h.) for learning components; 24 credits (624h.) for practical components.
Entry standards: minimum requirement to the student desiring to enter the course includes completion of basic stage of comprehensive school

Aim of professional program:

This program aims to provide the third stage deck seafarer with the following knowledge and skills: fundamentals of safe operation of ship, fulfillment of works aboard, including carpenter's, painter's works, lifting, cleaning of hull and metal ware; spars and lifting equipment; purpose of steering, cargo handling, anchoring, mooring and towing gears, their structure, operation and maintenance

Learning results:

<p>Knowledge and awareness</p>	<p>States:</p> <ul style="list-style-type: none"> -General concepts of ship structure and navigation properties; - spars and lifting equipment -purpose, structure, use and maintenance of ships steering, loading, anchoring, mooring and towing gears; -preparation of external hull section for navigation; -main types of ship paints and rules of their using; -purpose, structure, use and maintenance of deck technologies; -rule of operation of lifting and loading equipment; -main principles, concepts and interpretation of navigation; -steer operation orders and their purpose, including those for English; -obligations related to observation, including those of audiosignals, light signals etc. in the various directions in degrees and quadrants; - shape and sizes of the Earth, geographic coordinates; main lines and planes; round, quaternary, rhumb line systems of horizon division; -true course and course angle, earth magnetism, magnetic course and bearing, gyrocompass and their purpose; -rules of navigational watch keeping; -requirements of safety rules for deck works; - duties related to ship emergency plan (accidents, fire), alarm systems; -rules of cargo reception, handing over, stowing and fastening; -list of alarm types; -alarm signals, operating procedures in alarm conditions; -deck marking types -main requirements of measures for prevention of sea pollution; -standards of safe watch keeping;
<p>ability of using theory in practice</p>	<p>able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> -fulfillment of works aboard, including carpenter's, painter's works, lifting, cleaning of hull and metalware; -navigation and mooring watch keeping; audio and visual observations while watch-keeping; -observation of the rules of watch-keeping; -monitoring of steering gear and course indications; use of gyrocompass and magnetic compass while steering in case of transfer from automatic to manual control and vice versa; -fulfill ship mooring operations; -fulfill technical maintenance of steering, loading and towing gears; -fulfill loading and unloading operations: <ul style="list-style-type: none"> -prepare spaces, cargo holds and deck for stowing cargo;

	<ul style="list-style-type: none"> -receive, hand over, stow and fasten cargo, clean holds and deck after unloading operation; -provide safe navigation, appropriate level of transportation safety, use all means for ship survival, including fire-fighting equipment, lower, lift and operate lifeboat, use individual life saving equipment etc. -act in accordance with alarm signals, provide first medical aid; -use of alarm signals while rescue and search operations, including pyrotechnical means, satellite hazard beacon and transponders; -avoidance of false emergency signals; actions in case of sending false emergency signals; - act proceeding from the environmental requirements within own competence; -communication concerning professional and living activities; - use computer at the level of operator: Windows, office programs, internet, information search, communication through e-mail;
ability of decision-making	able to: identify problems based on decision making through visual and auditory watching of indications of metering apparatuses and informing of Watch Mate thereof
ability of communication	Able to work in team, establish effective working relations with colleagues, managers; while keeping watch, fulfillment of functional obligations adequately understands orders and can give motivated and well-grounded reply; has command of the required set of standard English phrases for fulfillment of functional duties
Learning ability	Makes aware of necessity of refreshing courses for maintenance of high qualification level and of further professional development
Merits	Seafarer's professional activity is characterized with high risk-factor. Ship is a working and living space for seafarer. That is why the main merits determining safety of ship, crew and cargo include sense of united team, self-discipline, communicability, punctuality, professional and personal responsibilities.

Name of educational program: Engine Room rating Seafarer

Stage of professional education: the third

Qualification awarding: professional qualification of third level engine room seafarer (111002)

Program scope: 60 credits (1 credit – 26 h.), totally 1560 h, including: 36 credits (936h.) for learning components; 24 credits (624h.) for practicals' components.

Entry standards: minimum requirement to the student desiring to enter the course includes completion of basic stage of comprehensive school

Aim of professional program:

This program aims to provide the third stage engine room seafarer with the following knowledge and skills: ship engines structure, their operation principles, theoretical and working cycles, main parameters of engines, their control and regulation; methods of inspection of safe starting, operational modes of the main engine, technical equipment and auxiliaries and general state of machinery, methods of organization of running watchkeeping in engine room.

Learning results:

Knowledge and awareness	<p>States:</p> <ul style="list-style-type: none"> -General concepts of ship structure and navigation properties; -ships purpose and classification signs; -purpose, structure, use and maintenance of ships steering, loading, anchoring, mooring and towing gears; -ship spaces, holds and tweendecks; -hull shape, basic sections; -ship tonnage; ship buoyancy, stability, floodability; -general concepts of the processes running in the ship internal combustion engines -engines structure, their operation principles, serving systems; ship engines structure, their operation principles, theoretical and operation cycles, main
-------------------------	--

	<p>parameters of engine;</p> <ul style="list-style-type: none"> -rules of operation of ship internal combustion engines; <ul style="list-style-type: none"> - main operational indexes of power plants; - of safety rules requirements to operation of engine room; -rules of safe operation of ship boilers; -types of ship steam boilers and auxiliaries and their architecture; - rules of technical maintenance of boilers and auxiliaries; -warning alarm of ship systems and machinery; -signs and causes of malfunction of main engine, auxiliary diesel generator and auxiliaries; -design of ship pumps, compressors, separators and steering engine; support systems; -main materials for ship machinery, systems and equipment operation and repairs; -purpose of ship systems (balancing, drainage, tanker loading, sanitary, inert gases, fire-fighting etc.), their components and operation skills; -marking and purpose of ship pipelines; -materials of ship pipelines; -calculation of direct current circuit; calculation of mixed circuit containing electromotive force ; -design of distributing equipment and transformers; operation of generators as per drive circuit and voltage automatic control circuit; -calculation of ship electrical station capacity; determination and selection of electrical loading of accumulators; - duties related to ship emergency plan (accidents, fire), -alarm systems in engine room; -use of emergency equipment and emergency plan; -permitted rules of waste utilization; -general requirements to the measures for sea pollution prevention; -structure and properties of metals and their alloys; -for the purpose of construction of ship structures and technical facilities selection of all usable materials (metal, nonmetal, electromagnetic, composite ones) taking into consideration their mechanic properties, stability, plasticity, flexibility, impact elasticity, fatigue threshold, magnetic properties; -measuring and hand tools using in the engine room; tools for removal of ball-bearings, roller bearings and piston rings, their use in practice; turning operations; parts measuring methods.
ability of using theory in practice	<p>able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> -keep watch in the engine room; -prepare systems supporting power plants for operation; -prepare steam boilers, auxiliaries and their supporting systems for operation; -provide maintenance of electrical equipment of the engine room; -fulfill the necessary actions adequate to all kinds of alarm, proceeding from requirement of personal safety: use of fire-fighting equipment; lower, lift and operate lifeboat; uses individual life saving equipment etc. - within own competence use rescue facilities, emergency, fire-fighting and rescue equipment; act in compliance with the environmental requirements; - within own competence operate ship systems; - use hand tools being applied in the engine room; thermal processing of steel and ferrous metals; repairing of pipeline valve; repairing of centered, gear and screw pumps; -communication concerning professional and living activities; - use computer at the level of operator: Windows, office programs, internet, information search, communication through e-mail; -successful resolving of various tasks raising in operation of ships and as a result application of the means of emergency prevention; -organization of operation of main and auxiliary machines and their maintenance;

	-the operational rules of ship electrical equipment, devices and automatic control systems, electrical and magnetic circuits; -the rules and standards of safety rules, labour protection, industrial sanitary, fire protection; environmental, emergency and emergency situations materials requirements; -ship, facilities and systems equipment; maneuvers indexes and warning signals, methods of personal survival at sea; -decision making in any emergency; danger fixing and assessment; acts for collision prevention; -first actions for salvage of ship and her technical means; -application of collective and individual means for life saving at sea
ability of decision-making	able to: identify problems based on decision making through visual and auditory watching of indications of metering apparatuses and informing of Watch Engineer thereof
ability of communication	Able to work in team, establish effective working relations with colleges, managers; has command of the required set of standard English phrases for fulfillment of functional duties While keeping watch, fulfillment of functional obligations adequately understands orders and can give motivated and well-grounded reply
Learning ability	Makes aware of necessity of refreshing courses for maintenance of high qualification level and of further professional development
Merits	Seafarer's professional activity is characterized with high risk-factor. Ship is a working and living space for seafarer. That is why the main merits determining safety of ship, crew and cargo include sense of united team, self-discipline, communicability, punctuality, professional and personal responsibilities.

პროგრამის სახელწოდება: ელექტრიკოსის (გემის ელექტრიკოსის) მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა.

პროფესიული განათლების საფეხური: მესამე.

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ელექტრიკოსის მესამე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (040557).

პროგრამის მოცულობა: 60 კრედიტი (40% ეთმობა სასწავლო კომპონენტს, ხოლო 60% პრაქტიკას) (1 კრედიტი - 26 სთ, 60 კრედიტი = 1560 სთ),

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: პროფესიულ პროგრამაზე სასწავლებლად დაიშვება პირი, რომელსაც დაძლეული აქვს ზოგადი განათლების საბაზო საფეხური ან აქვს სრული ზოგადი განათლება.

პროფესიული პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია მოამზადოს ელექტრიკოსის (გემის ელექტრიკოსის) მესამე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის მქონე პირი, რომელსაც იცოდინება ელექტროენერგეტიკის სფეროში გამოყენებული ხელსაწყოებისა და სამარჯვების მოქმედების პრინციპისა და დანიშნულების საფუძვლები, ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების ცალკეული დეტალების ფუნქციონალური დანიშნულება, ელექტროსამონტაჟო ოპერაციების სახეობები, ელექტროდანადგარების სამონტაჟო, სარემონტო და საექსპლუატაციო სამუშაოებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი პროცესები, მეთოდები და ზოგადი თეორიული საფუძვლები. გემის ელექტრომოწყობილობის დანიშნულება და სქემა. ელექტრული ამძრავების მოწყობილობა, ელექტროდანადგარების აპარატურის ხელსაწყოების და მექანიზმების დანიშნულება, მოწყობილობა, მოქმედების პრინციპი და შეძლებს გემზე მათ განთავსებას, წინასწარ განსაზღვრული დავალებების მიხედვით შესაბამისი ხელსაწყოებისა და სამარჯვების, საკონტროლო-საზომი ხელსაწყოების, სამონტაჟო ინსტრუმენტების და მასალების მეშვეობით ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების მონტაჟს, ტექნიკურ მომსახურებას, მარტივი ტექნიკური ამოცანების შესრულებას მიცემული დავალების შესაბამისად, პროფესიულ საქმიანობაში ელექტრიკოსის (გემის ელექტრიკოსის) მესამე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაციის შესაბამისი კომპეტენციების წარმატებულ გამოყენებას STCW მანილას დამატებების წესი III/7, STCW კოდექსის თავი A-III/7 ცხრილი A-III/7 მოთხოვნების თანახმად.

სწავლის შედეგი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<ul style="list-style-type: none"> • აქვს ელექტროენერგეტიკის სფეროში გამოყენებული ხელსაწყოებისა და სამარჯვების მოქმედების პრინციპისა და დანიშნულების, ელექტროდანადგარის სამონტაჟო, სარემონტო და საექსპლუატაციო სამუშაოებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი პროცესებისა და ზოგადი თეორიული საფუძვლების ცოდნა; • იცის დამცავი საშუალებების გამოყენება და ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების ცალკეული დეტალების ფუნქციონალური დანიშნულება; • იცის ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების ცალკეული დეტალისა და მარტივი კვანძის დანიშნულება და აცნობიერებს მათ მათ მნიშვნელობას; • იცნობს ელექტროდანადგარების რემონტის შესრულებისათვის საჭირო ელექტროსამონტაჟო ოპერაციების სხვადასხვა სახეებს. კაბელებისა და სადენების გაყვანის ხერხებს. გამანაწილებელი მოწყობილობებისა და ტრანსფორმატორების კონსტრუქციებს; • იცის სტანდარტიზაცია მანქანათმშენებლობაში, ცდომილებები დეტალების დამზადების და მანქანების აწყობის დროს. მექანიზმების კინემატიკა. ბრუნვითი მოძრაობის გადაცემა. მანქანათა დეტალები, საამწყობრო ერთეულები, კლასიფიკაცია, დანიშნულება და მათდამი მოთხოვნები; • იცის გემის ელ.მოწყობილობების ტექ. მომსახურება და ექსპლუატაციის წესები; ელ. გამზომი აპარატების აგებულება და გამოყენების წესები, სარემონტო სამუშაოების მსვლელობის წესები და უსაფრთხოების წესები; • გემის საჭის, სატვირთო, ღუზის, მისაბმელი და ბუქსირების მოწყობილობების დანიშნულება, აგებულება, გამოყენება და ტექნიკური მომსახურება; • ძირითადი დამხმარე მექანიზმების ელექტროამძრავები; გემის ელექტრომოწყობილობა, ხელსაწყოები და ავტომატური კონტროლის სისტემების ექსპლუატაციის წესები; სატვირთო, საღუზე და საჭის მოწყობილობის ელექტროამძრავები; ელექტრული ამძრავების მოწყობილობა, მუშაობა და ტექნიკური მომსახურება; • გემის მექანიზმების, სისტემებისა და მოწყობილობების ექსპლუატაცია და მათი მოვლა, გემის სვლისა და დგომის დროს სავახტო სამსახურის ჩატარება დაკვირვების ჩატარება, კავშირგაბმულობა; • უსაფრთხოების ნიშნები; უსაფრთხოების ტექნიკის მოთხოვნები; თავისი მოვალეობები გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად (ავარიული სიტუაციის, ხანძრის შემთხვევებში). ავარიული სიგნალიზაციის სისტემები; • განგაშის ტიპების ჩამონათვალი; განგაშის სიგნალები. განრიგი განგაშის პირობებში; • ინდივიდუალური დამცავი საშუალებები; • ხანძართსაწინააღმდეგო დაცვის წესები და ნორმები.; ეკოლოგიის მოთხოვნები გარემოს დაცვის კუთხით. ავარიებისა და ავარიული სიტუაციების მასალები. • გემისა და მისი მოწყობილობების, სისტემების აღჭურვილობა; მანევრების მაჩვენებელი და გამფრთხილებელი სიგნალები; თავის გადარჩენის ხერხები ზღვაზე. • ზღვის გარემოს დაბინძურების პრევენციული ღონისძიებების ძირითადი მოთხოვნები; • იცის: გემის ელექტრომოწყობილობის დანიშნულება და სქემა. ელექტროდანადგარების აპარატურის ხელსაწყოების და მექანიზმების დანიშნულება, მოწყობილობა, მოქმედების პრინციპი და გემზე განთავსება.
-------------------------------------	---

<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ელექტროენერგეტიკის სფეროში გამოყენებული ხელსაწყოებისა და სამარჯვების გამოყენებით მარტივი ტექნიკური ამოცანების შესრულება მიცემული დავალების შესაბამისად. • სარემონტო სამუშაოების წინ მოამზადოს ინსტრუმენტები, სამარჯვები, მექანიზმები, მასალები და სათადარიგო ნაწილები. ელექტროენერგეტიკულ მოწყობილობებზე, დანადგარების ცალკეულ დეტალებსა და მარტივ კვანძებზე წინასწარ განსაზღვრული დავალებების მიხედვით საკონტროლო-საზომი ხელსაწყოებისა და სამონტაჟო ინსტრუმენტების, ძირითად მეთოდებისა და მასალების გამოყენებით ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების მონტაჟისა და ექსპლუატაციის ტექნიკური მეთოდების და უნარების ფართო სპექტრით მანიპულირება, • გამოავლინოს გემის ელექტრომოწყობილობის უწყსრიგობა, განახორციელოს მათი მსუბუქი რემონტი და რეგულირება. • აკონტროლოს ელექტროენერგიის მიწოდება ელექტროფიცირებულ დამხმარე მექანიზმებსა და სისტემებზე; • გემის ელექტრომოწყობილობის კაბელების მონტაჟი, დემონტაჟი, გაყვანილობა და რემონტი. აკუმულატორების ბატარეის, გამშვები მარეგულირებელი აპარატურის და ელექტროგანათების ქსელის მომსახურების გაწევა; • სხვადასხვა ელ.სქემების შედგენა/გარჩევა, ელხელსაწყოების, ინსტრუმენტების და სხვა ელ.მოწყობილობების გამოყენება, ელდანადგარების ექსპლუატაციის გაწევა კომპეტენციის ფარგლებში; • გემზე თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სამუშაოებისა და ძირითადი ოპერაციების ჩატარება; • შრომის დაცვის პირობების შესრულება; • გარემოს დაბინძურების თავიდან აცილება და თავისი კომპეტენციების ფარგლებში სამუშაოს შესრულება გარემოს დაცვის მოთხოვნებიდან გამომდინარე; • გამოიყენოს ყველა საშუალება გემის სიცოცხლისუნარიანობის შესანარჩუნებლად, მათ შორის: ისარგებლოს ხანძარსაწინააღმდეგო საშუალებებით; ისარგებლოს ინდივიდუალური სამაშველო საშუალებებით და სხვა; • იმოქმედოს განგაშის სიგნალების შესაბამისად, შეძლოს პირველადი სამედიცინო დახმარება გაწევა; • განგაშის სიგნალების გამოყენება გადარჩენისა და ძიების ოპერაციების დროს, მათ შორის: განგაშის მცდარი სიგნალების თავიდან აცილება. მოქმედებები მცდარი განგაშის სიგნალის გაშვების შემთხვევაში; • მარტივი ტექნიკური ამოცანების შესრულებას მიცემული დავალების შესაბამისად: გემის ელდანადგარების, მოწყობილობების, სისტემების ექსპლუატაციის გაწევა, გაუმართაობების გამოვლენა და აღმოფხვრა, ტექნიკური მომსახურების და რემონტის ჩატარება კომპეტენციის ფარგლებში.
<p>დასკვნის გაკეთების უნარი</p>	<p>შეუძლია უშუალო ხელმძღვანელის (ცვლის უფროსი, მორიგე ინჟინერი) მითითებების გათვალისწინებით სამუშაოს პროცესში გამოვლენილი მარტივი პრობლემების ამოცნობა. ელექტროენერგეტიკულ ობიექტებზე სამონტაჟო და საექსპლუატაციო სამუშაოების მიმდინარეობისას უნდა შეეძლოს მის წინაშე დასმული პრობლემის გადასაჭრელად გამოიყენოს მიწოდებული ტექნიკური ინფორმაცია. შეუძლია ელექტრული და ელექტრონული მოწყობილობებისა და დანადგარების მონტაჟისა და ექსპლუატაციის დროს წამოჭრილი სხვადასხვა ლოკალური ტექნიკური პრობლემის გადაწყვეტა დამოუკიდებლად, მისი შეფასების, ანალიზის და ამის საფუძველზე მიღებული დასკვნის შესაბამისად.</p>
<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>შეუძლია პროფესიული საქმიანობისას ინგლისური ენის პრაქტიკული გამოყენება, პროფესიასთან დაკავშირებულ მარტივ საკითხებზე ინგლისურ და ქართულ ენებზე ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია მის კომპეტენციაში მყოფ საკითხებზე განსხვავებულ სიტუაციებში, პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ეფექტიანად გამოყენება (Microsoft Office-ის შემადგენლობაში შემავალი პროგრამების (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint) გამოყენება, ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიება და მისი დამუშავება, მარტივი მონაცემთა ბაზების მართვა და სხვ.)</p>

სწავლის უნარი	შეუძლია თეორიული სწავლების და საწარმოო პრაქტიკის პერიოდში მიწოდებული მასალის როგორც პროფესორისა და ინჟინერ-ენერგეტიკოსის ხელმძღვანელობით შესწავლა დამოუკიდებლობის გარკვეული ხარისხით, ასევე მის წინაშე დასმული ამოცანების სწორად შეფასებისა და აქედან გამომდინარე სწავლის მიმართულებების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უნარი.
ღირებულებები	აცნობიერებს ელექტროენერგეტიკული პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელ ღირებულებებს და პასუხისმგებლობას. იცნობს უსაფრთხოების წესებს. გათავისებული აქვს პროფესიული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ღირებულებები და მოქმედებს მათ შესაბამისად. შეუძლია სამუშაო გარემოს დაცვაზე ზრუნვა. შეუძლია მის სამოქმედო უბანზე აღმოაჩინოს და აღმოფხვრას დაშვებული უზუსტობანი. იცავს პროფესიული ეთიკის ნორმებსა და უსაფრთხოების წესებს.

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

გემის მზარეული

პროფესიული განათლების საფეხური:

მეორე

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

მზარეულის მეორე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (010463)

პროგრამის მოცულობა:

45 კრედიტი (1 კრედიტი - 26 სთ.), სულ 1170 საათი.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: პროგრამაზე სასწავლებლად დაშვების მინიმალური პირობაა საბაზო ან სრული ზოგადი განათლება.

პროფესიული პროგრამის მიზანი: პროგრამის მიზანია მოამზადოს მეორე საფეხურის მზარეული (გემის მზარეული), რომელმაც უნდა იცოდეს: საკვების მომზადების ტექნოლოგიური პროცესი; გემების მომსახურე პერსონალის და გემის მზარეულის სამსახურებრივი ინსტრუქციები.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>იცნობს და იცის:</p> <ul style="list-style-type: none"> • კვების ობიექტების სახეები და მათი მუშაობის სპეციფიკა; • სამზარეულოს ორგანიზაციული სტრუქტურა და ფუნქციონირების ძირითადი პრინციპები; • საკვები პროდუქტების სახეები, შემადგენლობა, მათი კვებითი ღირებულება. • საკვები პროდუქტების სუბსტიტუტები. მცენარეული და ცხოველური წარმოშობის საკვები პროდუქტების წარმოების მეთოდები და ტექნოლოგია. • საკვები პროდუქტების პირველადი დამუშავება (გაწმენდა, გარეცხვა, და დაფასოება), მათი შენახვის წესები. • სხვადასხვა სახის საკვები პროდუქტების გადამუშავება; დამზადება, თერმული დამუშავების, გაყინვის ან გაციების მეთოდები. შენახვის პირობები და ვადები. • საკვები პროდუქტების სხვადასხვა მეთოდით დამუშავება. ტექნოლოგიური ბარათის გამოყენებით და მზარეულის ან შეფ მზარეულის უშუალო ხელმძღვანელობით შეუძლია ნახევარფაბრიკატებისა და კერძის ცალკეული მარტივი კომპონენტების მომზადება; მასალის, ნახევარფაბრიკატების და მზაკერძების შენახვა ტემპერატურული ნორმების ზუსტი დაცვით. • ყველანაირი საკვები პროდუქტის ადგილობრივი და უცხოური სახეობების ერთმანეთისაგან გარჩევა • სანელებლები და მათი კლასიფიკაცია (ქვეყნების მიხედვით); • ქართული სამზარეულოს ისტორია, წარმოშობა, სხვა ქვეყნის სამზარეულოების გავლენები და რეგიონალური თავისებურებები; რეგიონული სამზარეულოები და მათი სპეციფიკა; • ქართული სამზარეულოს ცივი და ცხელი კერძების მომზადება მზა რეცეპტურისა და ტექნოლოგიური ბარათის საფუძველზე: იცნობს მსოფლიო კულინარიული ხელოვნების საფუძვლებს და მათ თავისებურებებს. • მსოფლიო სამზარეულოს მარტივი სტრუქტურის კერძების რეცეპტურის საფუძველზე მომზადება ბოსტნეულის, ბურღვეულის, ხორცის
------------------------------	---

(ძროხა, ღორი, ხბო, ცხვარი, ბატკანი, თხა, ციკანი, კურდღელი); ფრინველის (ქათამი, მამალი, ინდაური, ბატი, იხვი) ხორცის; ნანადირევის (ხობობი, გარეული იხვი, მწყერი); ზღვის პროდუქტების; პარკოსნების; კვერცხის, სოკოს, რძის პროდუქტების გამოყენებით წვნიანების, გარნირების, სენდვიჩების, ბურგერების, სოუსების, სალათების; კანაპეების; აპერიტივებისა და სხვა მარტივი კერძების აწყობა-მომზადება.

- ცომზე მუშაობა; ცომეულის ძირითადი სახეობების მომზადების მეთოდები; ფლოზს ხილისა და სხვა ინგრედიენტებისაგან მარტივი დესერტების მომზადების ტექნოლოგიას;
- მუშაობის ტექნიკა, მათ შორის დანით მუშაობის ტექნიკა საშუალო დონეზე (კარვინგის ხელოვნება). ნედლეულის ხარჯის, ნახევარფაბრიკატებისა და მზა პროდუქციის გამოსავლიანობის გამოთვლა ნედლეულის ცალკეული სახეობების მიხედვით. იცნობს მენიუს სტრუქტურას და მენიუს სახეებს
- მენიუს წარდგენა, მარტივი და რთული (შერეული) კერძის საკალკულაციო ბარათების შედგენა;
- სამზარეულოს აღწერა /ინვენტარიზაცია; ნედლეულის ხარისხისა და წონის კონტროლი. აქვს სამზარეულო მართვის სწორი დაგეგმარებისა და აღრიცხვიანობისათვის აუცილებელი საფუძვლების ცოდნა.
- ზომის, წონისა და მოცულობის ერთეულები. იცის კერძის ულუფებად დაყოფა; კერძის თვითღირებულების გამოთვლა.
- სხვადასხვა კვების ობიექტების კლასიფიკაცია; შეუძლია სხვადასხვა ტიპის ღონისძიებების გემის მომზადებასა და მის განხორციელებაში მონაწილეობის მიღება.
- კერძის გაფორმება და მისი წარდგენისათვის საჭირო სერვისისა და სერვირების ცოდნა.
- მომსახურეობის კულტურა, სტუმართან ურთიერთობა,
- კვებისა და მისი მნიშვნელობის არსი, კვების პროდუქტების კომპონენტები, კვების პროდუქტების ბიოლოგიური წარმოშობის ბუნებრივი კონტამინანტები, კვების პროდუქტების ანთროპოგენური ქიმიური კონტამინანტები. კვებითი ინტოქსიკაციები და მათი პროფილაქტიკა.
- სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნები კვების მრეწველობის საწარმოების მოწყობისა და ტექნოლოგიური პროცესებისადმი.
- სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნები ნედლეულისადმი; სანიტარიულ-ჰიგიენური მოთხოვნები მზა პროდუქციისადმი; მუშა-მოსამსახურეთა პირადი ჰიგიენა; მოთხოვნები პერსონალის შრომის პირობებისა და უსაფრთხოებისადმი. სანიტარიული კანონმდებლობა და საზოგადოებრივი კვების სფეროში მარეგლამენტირებელი ნორმატიული დოკუმენტები. სანიტარიული მოთხოვნები საზოგადოებრივი კვების ობიექტების სათავსების მოწყობისა და მოვლისადმი.
- მწერებისა და მღრღნელების საწინააღმდეგო ღონისძიებები; საზოგადოებრივი კვების საწარმოებში კვების პროდუქტების და/ან კერძების მომზადების, კულინარიული დამუშავებისა და შემდგომი შენახვის ძირითადი წესები. მოთხოვნები კვების პროდუქტების ტრანსპორტირების, მიღებისა და შენახვისადმი. საკვები პროდუქტების შერჩევისა და შენახვის წესები; ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების პროფილაქტიკა.

საბაზისო დონეზე იცნობს:

- შრომითი ურთიერთობების მარეგულირებელი ნორმები;
- პროფესიის მარეგულირებელი ნორმები და სტანდარტები;
- შრომის უსაფრთხოებისა და ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის მარეგულირებელი ნორმები;
- სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმები და სტანდარტები;
- სანიტარული რეჟიმი კამბუზზე
- პირველადი სამედიცინო დახმარების წესები;
- ვადაგასული და გაფუჭებული პროდუქტის ჩამოწერის წესი;
- ინვენტარიზაციის ჩატარების წესი და ვადები.
- კამბუზის მუშაობა შტორმული ამინდის დროს;
- გემებზე პროდუქტების გახარჯვის აღრიცხვა – გემზე სააღრიცხვო წიგნი; აქტი კვების პროდუქტების, ტარის გადაცემის და შემოწმების შესახებ;

	<ul style="list-style-type: none"> • გემის პირობებში სწრაფადფუჭებადი პროდუქტების შენახვა რეკომენდირებული ტემპერატორული რეჟიმის დაცვით; • ტროპიკული კლიმატის პირობებში კვების ორგანიზების საფუძვლები; წყალმომარის რეჟიმი ტროპიკებში; შერეული ეთნიკური ტიპის ეკიპაჟის კვების თავისებურებანი; იცის გემზე საკვების შენახვისა და მომზადების სპეციფიკა. • გემის სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის ორგანიზაციის პრინციპების შესწავლა; • გადარჩენის მიზნით პირადი უსაფრთხოების წესების ცოდნა; • სამაშველო საშუალებების მართვა; ხანძრის თავიდან აცილების და ხანძართან ბრძოლა; წყალთან ბრძოლა • გარემოს დაცვისა და ზღვის გარემოს დაბინძურების პრევენციის პრინციპები; ნარჩენების უტილიზაციის ნებადართული წესები; • გემების მომსახურე პერსონალის, გემის ხაზაზ-მზარეულის, გემის მეზუფეტეს გემის მედღევის • გემის მეარტლის სამსახურებრივი ინსტრუქციები; • გემის ელექტრომოწყობილობა, ხელსაწყოები და ავტომატური კონტროლის სისტემების ექსპლუატაციის წესები; • ელექტრომოწყობილობების უსაფრთხო გამოყენებისა და ექსპლუატაციის წესები; • სამზარეულოს ინსტრუმენტების, ინვენტარის, მანქანა-დანადგარების, მზომი ხელსაწყოების, მჭრელი სამუშაო იარაღების დანიშნულება, უსაფრთხო გამოყენება, გასუფთავება, მოვლა • იცის კომპიუტერის ფუნქციონალური შემადგენლობა პერსონალური კომპიუტერის ძირითადი და პერიფერიული მოწყობილობები; ოპერაციული სისტემა Windows; Microsoft Office-ის შემადგენლობაში შემავალი პროგრამები (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint); ინტერნეტ-ტექნოლოგიები და აცნობიერებს მათი გამოყენების შესაძლებლობებს.
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • სტაბილურ გარემოში გარკვეული დამოუკიდებლობით შეასრულოს მასზე დაკისრებული სამუშაო. • სამუშაო არეალის მომზადება და ორგანიზება, სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების დაცვით სამუშაო არეალის დასუფთავება; სამზარეულოს ტექნიკის, მანქანა-დანადგარების და სამუშაო ინსტრუმენტების უსაფრთხო და დანიშნულებისამებრ გამოყენება და მათი მოვლა; • პროდუქტების დამუშავება - კერძისათვის საკვები მასალის სათანადო მომზადება გასუფთავების, დაჭრის, დაქუცმაცების, გატარების ან დაფქვის გზით, კერძისათვის საჭირო მასალის თბური დამუშავება. • დიეტური და კულტურული საჭიროებების გათვალისწინებით მარტივი კერძების მომზადება. • მენიუსა და რეცეპტურის საფუძველზე, ტექნოლოგიური ბარათის გამოყენებით მზარეულის და/ან შეფ მზარეულის უშუალო ხელმძღვანელობითნახევარფაბრიკატებისა და კერძის ცალკეული მარტივი კომპონენტების მომზადება; მასალის, ნახევარფაბრიკატების და მზაკერძების შენახვა ტემპერატურული ნორმების ზუსტი დაცვით. • კერძების მომზადების პროცესში ატარებს ტესტირებას, იყენებს გასინჯვისა და გემოს შერჩევის მეთოდებს; აწარმოებს მომზადებული საკვების გაცემას დადგენილი ზღვრული ნორმების მიხედვით; • პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა. • მზარეულის, შეფ-მზარეულისა და სხვა პერსონალის • მითითებების და შენიშვნების მიღება, გათვალისწინება და სათანადო დასკვნის გამოტანა ამა თუ იმ პრობლემასთან დაკავშირებით • გემის გადარჩენის ტექნიკური საშუალებების, ავარიული, ხანძარსაწინააღმდეგო და სამაშველო ინვენტარის გამოყენება; • შეუძლია გემზე საკვების შენახვისა და მომზადებასთან დაკავშირებული სპეციალური ტექნიკური საშუალებების ექსპლუატაცია. • სამზარეულოს ტექნიკის, მანქანა-დანადგარების და სამუშაო ინსტრუმენტების უსაფრთხო და დანიშნულებისამებრ გამოყენება და მათი მოვლა; • კომპიუტერთან მუშაობა მომხმარებლის დონეზე. ინტერნეტში ინფორმაციის მოძიება და კომპიუტერში გადმოწერა. მონაცემთა არქივირება; ელექტრონული ფოსტით ურთიერთობა, პრეზენტაციის შექმნა, ჩვენება, მუშაობა სლაიდებთან. ელექტრონული ცხრილების შექმნა. მარტივი მონაცემთა ბაზების მართვა, ინფორმაციის დამუშავება;

დასკვნის გაკეთების უნარი	<p>შეუძლია</p> <ul style="list-style-type: none"> • მზარეულის, შეფ-მზარეულისა და სხვა პერსონალის მითითებების და შენიშვნების მიღება, გათვალისწინება და სათანადო დასკვნის გამოტანა ამა თუ იმ პრობლემასთან დაკავშირებით.
კომუნიკაციის უნარი	<p>შეუძლია</p> <ul style="list-style-type: none"> • ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია, პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში საჭირო ინფორმაციის გაგება და გააზრება; სამუშაო კონტრაქტის სამზარეულოს შინაგანაწესის, ტექნოლოგიური ბარათის, სამუშაო განრიგების, მენიუების და რეცეპტების გაგება და გააზრება. შეუძლია პროფესიული ეტიკის ნორმების დაცვა კოლეგებთან და მომხმარებლებთან ურთიერთობისას; შეუძლია მომხმარებელთან და კოლეგებთან ცოდნისა და პროფესიული უნარების პრეზენტაცია; შეუძლია კრიტიკულ სიტუაციაში (კომფლიქტები, საჩივრები) მყისიერი რეაგირება. კოლეგების დავალებებისა და თხოვნის ყურადღებით მოსმენა, მოსმენილის გაგება, გააზრება და საჭიროებების დაზუსტება; წარმოქმნილი • პრობლემის შესახებ ინფორმაციის დეტალური და ამომწურავი მიწოდება. სპეციალობისთვის საჭირო დოკუმენტაციის საინფორმაციო ტექნოლოგიის გამოყენებით შექმნა, დამუშავება. • იყენებს საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს; შეუძლია ინფორმაციის მოძიება და გაგება ინტერნეტიდან, ჟურნალებიდან და კულინარიული წიგნებიდან; • ფლობს უცხო ენას (ინგლისური) intermediate დონეზე. მომხმარებელთან და კოლეგებთან ურთიერთობისას შეუძლია მზარეულის პროფესიისათვის საჭირო ინგლისურენოვანი ტერმინოლოგიის გამოყენება. ტექსტების წაკითხვა და დასკვნების გაკეთება. • ფლობს უცხო ენას (ინგლისური) ელემენტარულ დონეზე. შეუძლია მარტივი ტექსტების წაკითხვა და გაგება; იცნობს და იყენებს პროფესიულ ტერმინოლოგიას
სწავლის უნარი	<p>შეუძლია კურიკულუმით განსაზღვრული პროგრამის თეორიული და პრაქტიკული ნაწილის ათვისება და დამოუკიდებლად შესწავლა, აქვს უნარი ისწავლოს მითითებული ლიტერატურის მიხედვით. სხვისი ხელმძღვანელობითა და შეფასებაზე დაყრდნობით განსაზღვროს შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელება.</p>
ღირებულებებ ი	<p>იცნობს კვებისა და სასმელების სერვისის სფეროს, მომსახურების არსს და სტუმარმასპინძლობის ძირითად პრინციპებს, პროფესიული ეტიკის ძირითად პრინციპებს</p> <p>გაცნობიერებული აქვს საკუთარი მოვალეობები, ფუნქციები და პასუხისმგებლობა. შეუძლია კონსტრუქციული თანამშრომლობა კოლეგებთან და პერსონალთან; არის კეთილგანწყობილი; აქვს საქმისადმი პატიოსანი და ეთიკური მიდგომა; კრიტიკულ სიტუაციაში არ კარგავს მობილიზაციის უნარს და მაქსიმალურად ცდილობს მომხმარებლის დაკმაყოფილებას.</p>

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამები

1. სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი (III საფეხურები);
2. სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი (IV საფეხურები);
3. ლოგისტიკის ოპერატორის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი).
4. ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა;
5. ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა (ინგლისურენოვანი);

საკონტაქტო პირი: ეკატერინე ჩიკოვანი, დეკანის მოადგილე
 ტ.: 555 14 48 68, ელ-ფოსტა: chikovaniekaterina@rambler.ru

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების მოკლე აღწერილობა:

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი
პროფესიული განათლების საფეხური: მესამე
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორის მე-3 საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია
პროგრამის მოცულობა: 60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26 სთ), სულ 1560 საათი; აქედან: 24 კრედიტი (624საათი) სასწავლო კომპონენტისთვის
 36 კრედიტი (936 საათი) სასწავლო საწარმოო პრაქტიკის კომპონენტისათვის

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

1. სრული ზოგადი განათლება ან საბაზო ზოგადი განათლება. 2. ტესტირება ინგლისურ ენაში (საბაზისო ელემენტარული ინგლისური)

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოამზადოს მესამე საფეხურის სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი, რომელსაც შეუძლია კონკრეტული ლოგისტიკური პრობლემის გადაჭრის დროს შეარჩიოს და მიუსადაგოს სათანადო მეთოდები, ინსტრუმენტები და მასალები მსოფლიო სატრანსპორტო და ლოგისტიკურ პრაქტიკაში არსებული მეთოდების შესაბამისად, სატვირთო საბუთების კომპლექტით სარგებლობა, საინფორმაციო უზრუნველყოფა და საბაჟო ფორმალობების მომზადება.

სწავლის შედეგი:

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>იგის სატრანსპორტო ლოგისტიკისა და თითოეული სახის ტრანსპორტის ფუნქციონირებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი მაჩვენებლების განსაზღვრა სხვადასხვა მიდგომების გამოყენებით;</p> <p>სისტემური მიდგომის, ლოგისტიკური და სატრანსპორტო მენეჯმენტის ძირითადი პრინციპების, პროცესების, საერთაშორისო და შერეულ გადაზიდვებთან დაკავშირებული კონცეფციების, ზოგადი ლოგისტიკური კონცეფციების „ზუსტად-დროში“, „კარიდან კარამდე“, „კანბანის“ და სხვა ძირითადი პრინციპები და დებულებები;</p> <p>ყველა სახის ტრანსპორტზე სატვირთო დოკუმენტაციის ფორმები;</p> <p>ტვირთების გადაზიდვის ლოგისტიკური ორგანიზაციის ძირითადი ფორმები სხვადასხვა სახის ტრანსპორტზე;</p> <p>ტვირთების სატრანსპორტო მახასიათებლები, მათი კლასიფიკაცია და ტრანსპორტირების პირობები;</p>
-----------------------	---

	<p>მეზობელი ქვეყნების ტერიტორიებზე სხვადასხვა სახის ტრანსპორტით ტვირთების გადაზიდვის ძირითადი მარშრუტები; საერთაშორისო სატრანსპორტო-ლოგისტიკურ სისტემებში - სატრანსპორტო დერეფნებში ტვირთების გადაზიდვების ორგანიზაციის პრინციპები; აცნობიერებს სატრანსპორტო-ლოგისტიკურ სისტემებში, სატრანსპორტო დერეფნებში გართულებული ამოცანების შესასრულებლად აუცილებელ ნაბიჯებს.</p>
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	<p>შეუძლია გამოიყენოს სატრანსპორტო-ლოგისტიკის სპეციფიკისათვის დამახასიათებელი უნარების ფართო სპექტრი. აფასებს სატრანსპორტო ლოგისტიკური ფუნქციების შესასრულებლად სხვადასხვა მიდგომებსა და კონცეფციებს ერთიან ლოგისტიკური ტექნოლოგიების ფარგლებში; ლოკალური ამოცანების გადაჭრის დროს იმიტაციური მოდელირების მეთოდების გამოყენება, გამოყენებითი პროგრამების პაკეტების შესაბამისად კონკრეტული ლოგისტიკური პრობლემის გადაჭრის დროს შეუძლია სათანადო მეთოდების, ინსტრუმენტებისა და მასალების შერჩევა და მისადაგება, მსოფლიო სატრანსპორტო და ლოგისტიკურ პრაქტიკაში არსებული მეთოდიკების შესაბამისად სატვირთო საბუთების კომპლექტით სარგებლობა.</p>
დასკვნის გაკეთების უნარი	<p>შეუძლია განსხვავებულ სიტუაციებში წამოჭრილი პრობლემების გადასაჭრელად თანამედროვე საინფორმაციო და სატელეკომუნიკაციო ტექნოლოგიებითა და სისტემებით სარგებლობა, მის ხელთ არსებული სამომსახურეო დოკუმენტაციის გამოყენებით პრობლემატური საკითხების გადაჭრა.</p>
კომუნიკაციის უნარი	<p>აქვს უნარი აწარმოოს ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია სატრანსპორტო-ლოგისტიკურ ბიზნესთან და მის მომსახურე პროფესიებთან დაკავშირებულ საკითხებზე განსხვავებულ საბაზრო და საწარმოო სიტუაციებში. ეფექტიანად იყენებს ლოგისტიკურ მენეჯმენტთან დაკავშირებულ მსოფლიოში ცნობილ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს, შეუძლია უცხოური ენის პრაქტიკული გამოყენება.</p>
სწავლის უნარი	<p>აქვს უნარი წინასწარ განსაზღვრული ამოცანების ფარგლებში აიღოს პასუხისმგებლობა საკუთარ სწავლაზე, განავრცოს სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორის პროფესიის შესწავლისას მიღებული თეორიული ცოდნა და აითვისოს პროფესიული გარემოდან ახალი უნარ-ჩვევები, დამოუკიდებლად გაიდრმავოს ცოდნა დამატებით მოძიებული ლიტერატურით.</p>
ღირებულებები	<p>აქვს განსხვავებულ სიტუაციებში პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ღირებულებების შესაბამისად მოქმედების უნარი; ყოველთვის იცავს დადგენილ ეთიკურ ნორმებს.</p>

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება:

სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი

პროფესიული განათლების საფეხური:

მეოთხე

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია:

სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორის მე-4 საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია.

პროგრამის მოცულობა:

60 კრედიტი (1 კრედიტი - 26), სულ 1560 საათი; აქედან: 24 კრედიტი (624საათი) სასწავლო კომპონენტისთვის
36 კრედიტი (936საათი) სასწავლო საწარმოო პრაქტიკის კომპონენტისთვის

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

1. სრული ზოგადი განათლება. 2. ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩაბარება. 3. სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორის III საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამის გავლა ან შესაბამისი კომპეტენციების აღიარება (ტესტური სახით ჩატარებული გამოცდის შედეგები).

საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი:

პროგრამის მიზანია მოამზადოს მეოთხე საფეხურის სატრანსპორტო ფირმებში ლოგისტიკის ოპერატორი, რომელსაც შეუძლია: ლოგისტიკური პრობლემების გადაჭრის, ლოგისტიკური პროცესების დაგეგმვისა და შესრულების პროცესში გამოიყენოს სანდო ინფორმაციის წყაროები, შეიმუშაოს ლოგისტიკური სტრატეგიები წამოჭრილი სპეციფიკური ამოცანის გადასაჭრელად და შეაფასოს მიღებული შედეგები შესრულებული სამუშაოთა საფუძველზე.

სწავლის შედეგი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>აქვს სატრანსპორტო ლოგისტიკის სფეროში ევროკავშირში, პოსტსაბჭოურ ქვეყნებში ყველა სახის ტრანსპორტის ფუნქციონირების სფეროში და საქართველოში ფაქტობრივ გარემოებებში, სატრანსპორტო ლოგისტიკაში არსებულ გამოკვლევებსა და ძირითად მაპროფილებელ დისციპლინებში მიღებულ მეთოდოლოგიურ საფუძვლებზე დამყარებული ცოდნა;</p> <p>იცის სატრანსპორტო ლოგისტიკური კომპლექსების მოწყობილობები და პროცესების შესრულების ლოგისტიკური ტექნოლოგიები. სამუშაოთა წარმოების წესები ტერმინალურ კომპლექსებში და ლოგისტიკურ ცენტრებში;</p> <p>ქვეყნის შიდა და საერთაშორისო ტრანსპორტზე სატვირთო გადაზიდვების ლოგისტიკური ორგანიზაციის ძირითადი პრინციპები ყველა სახის ტრანსპორტზე.</p> <p>საქართველოს ყველა ძირითად სატრანსპორტო ობიექტებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების ორგანიზაციისა და მართვის და ლოგისტიკურ კომპლექსებში ერთიანი ტექნოლოგიით გათვალისწინებულ სამუშაოთა ინსტრუქციების ძირითადი დებულებები.</p> <p><u>კომპიუტერული ტექნოლოგიები</u> - ინფორმატიკის საფუძვლები და საინფორმაციო ტექნოლოგიები.</p> <p><u>ლოგისტიკური მენეჯმენტი</u> - ლოგისტიკური და სატრანსპორტო მენეჯმენტის საფუძვლები; ძირითადი და დამხმარე ლოგისტიკური ფუნქციების მენეჯმენტი;</p> <p><u>ტვირთმცოდნეობა</u>- ტვირთის სატრანსპორტო მახასიათებლები, მათი კლასიფიკაცია და ტრანსპორტირების პირობები.</p> <p><u>უსაფრთხოების ტექნიკა</u> - შრომის დაცვის, უსაფრთხოების ტექნიკისა და ეკოლოგიური უსაფრთხოების საკითხები.</p> <p><u>სარკინიგზო ტრანსპორტი</u> - რკინიგზების ზოგადი კურსი, გადაზიდვების ორგანიზაცია;</p> <p><u>საზღვაო ტრანსპორტი</u> - პორტები და საპორტო მეურნეობის, საზღვაო გადაზიდვების ტექნოლოგიის, ორგანიზაციის საფუძვლები.</p> <p><u>სატრანსპორტო ლოგისტიკა</u> - ლოგისტიკური პროცესების ორგანიზაციის საფუძვლები ტრანსპორტზე.</p> <p>აცნობიერებს პრობლემების გადაჭრის მსოფლიოში აღიარებულ გზებს.</p>
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შეუძლია ლოგისტიკური პრობლემების გადაჭრის, ლოგისტიკური პროცესების დაგეგმვისა და შესრულების პროცესში გამოიყენოს სანდო ინფორმაციის წყაროები, შეიმუშაოს ლოგისტიკური სტრატეგიები წამოჭრილი სპეციფიკური ამოცანის გადასაჭრელად და შეაფასოს მიღებული შედეგები შესრულებულ სამუშაოთა საფუძველზე;</p> <p>უზრუნველყოს ტერმინალურ კომპლექსებში და ლოგისტიკურ ცენტრებში ტექნოლოგიით გათვალისწინებულ სამუშაოთა შესრულება პირადი პასუხისმგებლობის ქვეშ.</p> <p>დაამყაროს ოპერატიული კავშირები ტვირთგამგზავნებთან, ტვირთმიმღებებთან და ლოგისტიკურ პარტნიორებთან, აწარმოოს ლოგისტიკურ ცენტრებში მიმდინარე პროცესებისა და გადაზიდვითი პროცესების განხორციელებასთან დაკავშირებული ტექნიკური დოკუმენტაცია;</p> <p>უზრუნველყოს ლოგისტიკურ ფუნქციების შესრულებასთან დაკავშირებული ოპერაციების წარმოება; დატვირთვა - გადმოტვირთვისათვის, სასაწყობო და გადატვირთვის სამუშაოებში გამოყენებული ლოგისტიკური ტექნიკის ექსპლუატაცია;</p> <p>შემენილი ცოდნის პრაქტიკული რეალიზება სამუშაო ადგილზე.</p>
<p>დასკვნის გაკეთების უნარი</p>	<p>შეუძლია სპეციფიკური ლოგისტიკური პრობლემების გადასაჭრელად შესაბამისი ოპერატიული სიტუაციის შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში პრობლემური საკითხის გადაჭრა მის ხელთ არსებული ტექნიკური აღჭურვილობისა და საინფორმაციო საშუალებების მეშვეობით; ჩატარებული ანალიზის საფუძველზე კონკრეტული დასკვნების ჩამოყალიბება.</p> <p>სატრანსპორტო-ლოგისტიკური კომპლექსები - ტერმინალებისა და ლოგისტიკურ ცენტრებში ტექნოლოგიური პროცესების ოპერატიული ანალიზის საფუძველზე კონკრეტული დასკვნების გაკეთება.</p>
<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>აქვს უნარი აწარმოოს ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია სატრანსპორტო-ლოგისტიკურ ბიზნესთან დაკავშირებულ საკითხებზე ცვალებად საბაზრო და საწარმოო სიტუაციებში.</p> <p>შეუძლია დამოუკიდებლად აითვისოს ახალი საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები და მათი საერთაშორისო სტანდარტები.</p> <p>შეუძლია უცხოურ ენაზე მიღებულ პროფესიული ინფორმაციის დამუშავება.</p>

სწავლის უნარი	<i>აქვს უნარი</i> ნაწილობრივ ცვალებად ვითარებაში დამოუკიდებლად განსაზღვროს სწავლის მიმართულებები და ლოგისტიკური პროცესების დაგეგმვისა და შესრულების პროცესში აითვისოს პრობლემების გადაჭრის განსხვავებული მეთოდები.
ღირებულებები	პასუხისმგებლობით ეკიდება პროფესიული საქმიანობისათვის დამახასიათებელ ღირებულებებს და ცვალებად სიტუაციებში მოქმედებს მათ შესაბამისად. ამასთან, სპეციფიკური ლოგისტიკური პრობლემების გადაჭრისას არის დისციპლინირებული, პუნქტუალური და იცავს ეთიკის ნორმებს.

The name of the educational program: **Logistics Operator**
Level of Professional Education: Third
Qualification awarded: the 3rd level of logistic operators in the transport firms
Program includes 60 credits (1 credit - 26 hours); Total: 1560hours: Of these, 24 credits (624 hours) - training component
36 credits (936 hours) - practical component

Conditions for admission to the program
By training program allowed people who have secondary education.

The purpose of the educational program:
The program aims to prepare the 3rd level logistics operator for transport companies, that can:
While solving a specific problem of logistics, select and use appropriate methods, tools and materials common in the global transport and logistics practices;
Using a set of shipping documents, information and training of customs formalities

The result of study
Expected results in accordance with specific components:

Knowledge and awareness	Knows the definition of the main indicators, which are peculiar to each type of transport in the transport logistics The basic principles and concepts of logistics and transportation management, international logistics and multimodal transport, concepts of "just in time", "Door to Door," "kanban", etc. The forms of freight documents of all types of transport; Basic forms of logistic organization of cargo transportation on various modes of transport; The basic transport characteristics of the goods, their classification and transport conditions The main routes of transportation of freight various types of transport through the territory of neighboring countries; Principles of organization of cargo transportation on transport corridors and international transport and logistics systems Inform s about the necessary steps to solve complex problems arising in transport corridors.
Skill to use knowledge in practice	Can use a wide range of features that characterize the specificity of transport and logistics. Assesses the different approaches and concepts in the logistics technology to perform logistics functions In the process of solving local problems, the use of the simulation modeling, according to the package of programs used in the process of solving problems that can select and adapt appropriate methods, tools and materials to the existing realities of freight logistics practices
Skill to draw conclusions	Can in a different situation, for solving the problems to use of modern information and communications technologies and systems, using existing documentation for the solution of problems
Communication Skill	Have the skills to carry out oral and written communication in a specific market and production situation concerning problems of transport and logistics business. Effectively uses the basic information and communication technologies in the logistics management; can use a foreign language, in practice
Studying skill	Under certain tasks can take responsibility, in theory apply knowledge obtained during training to logistics operator and obtain new knowledge and experience from professional environments, independently deepen their knowledge through Additional reading
Valuables	Have the skills of a particular situation, respectively, describing the values, always keeps the established ethical standards

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება: **ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული პროგრამა**
 პროფესიული განათლების საფეხური: მესამე
 მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ექთნის თანაშემწის მესამე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია
 პროგრამის მოცულობა: 90 კრედიტი (1 კრედიტი - 26 სთ), სულ 2340 საათი. აქედან: კრედიტების 40% ეთმობა სასწავლო კომპონენტს, 60% - საწარმოო პრაქტიკას;

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა:

პროგრამაზე სასწავლებლად დაშვების მინიმალური პირობაა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების არასრული ან სრული ზოგადი განათლება.

პროფესიული პროგრამის მიზანი:

მოამზადოს სათანადო ცოდნითა და კომპეტენციებით აღჭურვილი ექთნის თანაშემწის პროფესიული კადრები, რომლებიც თავიანთ წვლილს შეიტანენ ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში; ექთნის თანაშემწე არის სამედიცინო პერსონალი, რომელიც მუშაობს ექთნის მეთვალყურეობის ქვეშ, რომელმაც უნდა იცოდეს: პაციენტებზე ზრუნვა; ფიზიკური ან ფსიქიკური დაავადებების მქონე პირების მოვლა; უნარშეზღუდულ და სარეაბილიტაციო დახმარების საჭიროების მქონე პირების ჯანმრთელობის დაცვა; ტერმინალურ მდგომარეობაში მყოფი ავადმყოფებისათვის ტკივილის მოხსნა და მდგომარეობის შემსუბუქება; დაავადების პრევენცია ჯანმრთელ მოსახლეობაში; მომსახურების აღმოჩენა და სამედიცინო დახმარების კოორდინაცია.

სწავლის შედეგი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>იცის ურთიერთობის ფსიქოლოგია; • იცის პალიატიური მზრუნველობის არსი; • იცის საკუთარი თავის დაცვა ინფექციის კერაში მუშაობისას; • ფლობს ბიოლოგიურ მეცნიერების (ადამიანის ნორმალური ანატომიის, ფიზიოლოგიის, მიკრობიოლოგია, ეპიდემიოლოგიის) საფუძვლებს ; • გაცნობიერებული აქვს საექთნო მოვლის ასისტირების მიზნები და ამოცანები; • ფლობს ასისტირების ძირითად საშუალებებს, ფორმებსა და მეთოდებს; • აქვს ინფორმაცია წამლების ორგანიზმზე ზემოქმედების გვერდითი ეფექტების შესახებ; • იცის პირველი გადაუდებელი დახმარება; • იცის ინფექციის კონტროლი; • იცის სასიცოცხლო ფუნქციების მონიტორინგი; სხეულის მთავარ სისტემები და ორგანოები ; - სასუნთქი, სისხლის, საშარდე, ენდოკრინული, სხეულის საფარების, ნერვული, სენსორული, კუჭ-ნაწლავური, ძვალკუნთოვანი და რეპროდუქტიული სისტემების ფუნქციები, სტრუქტურა, ხშირი დაავადებები და ნორმალური ასაკობრივი ცვლილებები; მოვლის მეთოდები მოსავლელი პირის ინდივიდუალურ (ასაკობრივი, რელიგიური, სოციალური ფსიქოლოგიური და ა.შ.) და დაავადების თავისებურებათა გათვალისწინებით; პაციენტის კვების პრინციპები; - ექთნის თანაშემწის მუშაობის ფუნქციები, როლი, პასუხისმგებლობა და იურიდიულ საზღვრები; ექთნის თანაშემწის პაციენტებთან ყოველდღიური მუშაობისას ქვევის სტანდარტები; - ლექსიკის ეთიკურ/სამართლებრივ ქვევასთან და პაციენტის უფლებებთან დაკავშირებული სიტყვების/ტერმინების სწორი ხმარება.</p>
<p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>მოვლის პროცესში პაციენტის ასაკის, დაავადების მიმდინარეობისა და სპეციფიკის გათვალისწინება; • პაციენტის ხელშეწყობა საკუთარი თავის მომსახურების უნარების განვითარებასა და სწავლაში; • დეზინფექციის ჩატარება (კონცენტრირებული ხსნარების დამზადების წესის ჩათვლით); • სხვადასხვა ასაკის პაციენტის მოვლა (სირთულის მიხედვით); • პირველადი გადაუდებელი დახმარების აღმოჩენა; • საკუთარი სამუშაოს გეგმის შედგენა და მისი თანწყობა სამედიცინო გუნდის წევრების სამუშაო გეგმასთან; • ფიზიკური საჭიროებების იდენტიფიცირება;</p>

	<p>უმუშალო ხელმძღვანელობით შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> - პაციენტის კვება; პაციენტის მოვლა ფიზიოლოგიური თუ უნებლიე შარდვისა და დეფეკაციის დროს; მწოლიარე ადამიანისათვის მოსახერხებელი გარემოს შექმნა; საწოლის მოწესრიგება; მწოლიარე ადამიანისათვის თეთრეულის გამოცვლა; ასეპტიკისა და ანტიसेპტიკის დაცვა; - ხმარობს ვერბალურ და არავერბალურ კომუნიკაციას ინფორმაციის სწორი მიწოდებისათვის; იყენებს შესაბამის სამედიცინო ტერმინოლოგიას და აბრევიატურებს; ურთიერთობს სამედიცინო პერსონალთან; ურთიერთობს პაციენტებთან და ოჯახთან; - განმარტოს მთავარი ანატომიური ტერმინები, - განსაზღვროს ქსოვილების ოთხი სახეობა; - გაზომოს და დაარეგისტრიროს ჟანგბადით გაჯერებულობა პულსის ოქსიმეტრის დახმარებით; - აღწეროს საშარდე სისტემის, ენდოკრინული სისტემის, სხეულის საფარების, ნერვული სისტემის, სენსორული სისტემის, კუჭ-ნაწლავური სისტემის, ძვალკუნთოვანი სისტემის და რეპროდუქტიული სისტემის ასაკობრივ ცვლილებები, ხშირი დაავადებები.
<p>დასკვნის გაკეთების უნარი</p>	<p>ექთნის/ექიმის ინფორმირება პაციენტის მიერ წამლის მიღების რეჟიმის დარღვევის, ზედოზირების, უეცარი შეწყვეტის, ან ერთი წამლის მეორეთი თვითნებურად ჩანაცვლების შემთხვევაში;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ექთნის ან მკურნალი ექიმის შენიშვნების გათვალისწინება. საჭიროების შემთხვევაში საკუთარი პოზიციის დაცვა; • პრობლემურ ან ფორსმაჟორულ სიტუაციაში მიზეზშედეგობრივი კატეგორიებით აზროვნება, გადაწყვეტილების ეფექტურად და სწრაფად მიღება და ამის შესახებ ექთნის/ექიმის ინფორმირება, კერძოდ: პაციენტის მიერ წამლის მიღების რეჟიმის დარღვევის, ზედოზირების, უეცარი შეწყვეტის, ან ერთი წამლის მეორეთი თვითნებურად ჩანაცვლების შემთხვევაში;
<p>კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>უნარი შესწევს წაიკითხოს და გაიაზროს აუცილებელი და გამოსაყენებელი ინფორმაცია, შინაგანაწესი, ხელშეკრულება და სხვა საჭირო ინფორმაცია;</p> <ul style="list-style-type: none"> • შეუძლია კომუნიკაცია პაციენტთან, პაციენტის ოჯახის წევრებთან, მედპერსონალთან; • უნარი აქვს ყურადღებით მოისმინოს სხვისი საუბარი, მოსმენილი გაიზროს და საჭიროებისას დააზუსტოს; • შეუძლია მარტივი ტექსტების გაგება უცხოურ ენაზე; • შეუძლია მარტივი მათემატიკური გამოთვლების ჩატარება; • შეუძლია პაციენტის მოვლაზე, მანიპულაციებზე და სხვა პროფესიულ საკითხებზე კომუნიკაცია განსხვავებულ სიტუაციებში; • უნარი შესწევს მოიძიოს პროფესიასთან დაკავშირებული ინფორმაცია მშობლიურ და უცხოურ ენაზე. შეუძლია ამ ინფორმაციის გააზრება, კომუნიკაცია. საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებს იყენებს პროფესიულ საქმიანობაში; • ფლობს კომპიუტერიულ საოფისე პროგრამებს.
<p>სწავლის უნარი</p>	<p>შეუძლია მითითებული ლიტერატურის მეშვეობით სწავლა;</p> <ul style="list-style-type: none"> • შეუძლია, სხვისი ხელმძღვანელობით და რჩევების გათვალისწინებით განსაზღვროს შემდგომი სწავლის პერსპექტივები; <p>შეუძლია საკუთარ სწავლაზე პასუხისმგებლობის აღება და ზრუნვა პროფესიული განვითარებისათვის.</p>
<p>ღირებულებები</p>	<p>იცავს პაციენტებთან, კოლეგებთან ურთიერთობის ეთიკურ და სამართლებრივ ნორმებს, მოქმედებს მათ შესაბამისად;</p> <ul style="list-style-type: none"> • შეუძლია, პროფესიული პრობლემის წამოჭრისას გულისყურით მოეკიდოს საკითხს; • კრიტიკული სიტუაციის დროს არ კარგავს კეთილგანწყობას პაციენტის მიმართ.

Educational program name: Nurse Aide: (090551)
Professional educational stage: Third
Award qualifications: The third level of professional qualification of nurse aide.
Program capacity: 90 credits (1 credit – 26 hours) total 2340, among them: 40% of credits – teaching components, 60% working practice

Requirements for program admissions: minimal requirement for program applying is incomplete secondary or complete Secondary education.

The purpose of the professional program: To prepare with appropriate knowledge and competence professional personnel of the nurse aide (second stage), who will put their contribution in Health Care; Nurse aide is a medical personnel, who works under the supervision of a nurse, who should know: Taking care of patient; Care for persons having physical or mental disease; Health Protection of disabled and rehabilitation persons; Withdrew pain and Alleviate condition for patients with Terminal conditions; disease prevention in healthy population; Service rendered and coordination of medical assistance.

Learning Outcome:

Knowledge and Understanding	<p>Familiar with</p> <ul style="list-style-type: none"> – Methods of individual care (by age, religious, social, psychological, etc.) and taking into account the peculiarities of the disease; knows Patient's nutritional principles; Possess general principles of biological science; –Nurse aide work functions, Role, Responsibilities and Juridical limits; knows nurses aide’s everyday standards of behavior while working with patients; –The vocabulary of ethical / legal behavior and Patient rights related words / terminologies correct usage. –The major body systems and organs; <p>Knows:</p> <ul style="list-style-type: none"> –Respiratory, blood, urinary, endocrine, body coverings, nervous, sensory, musculoskeletal and reproductive system functions, Structure, frequent diseases, and normal age changes;
Ability to utilize knowledge in practice	<p>Under the direct supervision Able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> –feed patients; Care of Patients during period of physiological or Accidental urination and constipation; make convenient environment for lying people; Arrange a bed; Change linen for lying people; septikos and antisepsis protection; –Uses verbal and nonverbal communication for supplying proper information; Uses appropriate medical terminology and abbreviation; Communicating with medical personnel; although Communicating with patients and family –Clarify the main anatomical terminology, –Identify the four types of tissues, –Measure and register the oxygen saturation via pulse oximeter; –Describe the age changes of the urinary system, Endocrine system, The body cover, the nervous system, sensory system, Gastro - intestinal system, the musculoskeletal system and the reproductive system. Frequent diseases.
Ability of Conclusion	<p>Able to inform nurse about violation of drug reception regime by patient, about detoxification, Sudden termination, or in the case of arbitrarily replacement one drug by another ;</p> <p>Able to take into consideration remarks from nurse or doctor.</p>
Ability to communicate	<p>Able to read and comprehension professional within the competence necessary and useful information, internal regulations, contracts and other required information; Communication with patient, patient family members, personnel, Carefully listen to the conversation of others, understand and adjust if necessary what was heard</p>
Ability to study	<p>Able to study by indicated literature. Can, under the others direction and advices determine future learning perspectives.</p>
Values	<p>Knows and protect patients, is benevolence deal with ethical norms of colleagues relationship; Sanitary norms, patients and colleagues.</p>

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა ფასდება 40 ქულით. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

შეფასების სისტემა ითვალისწინებს ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი - A (ფრიადი);
- მაქსიმალური შეფასების 81-90% - B (მალიან კარგი);
- მაქსიმალური შეფასების 71-80% - C (კარგი);
- მაქსიმალური შეფასების 61-70% - D (დამაკმაყოფილებელი);
- მაქსიმალური შეფასების 51-60% - E (საკმარისი).

არსებობს ორი უარყოფითი შეფასება:

- მაქსიმალური შეფასების 41-50% - FX (ვერ ჩააბარა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება. სტუდენტს დამატებით გამოცდაზე გასვლის უფლება აქვს იმავე სემესტრში. დასკვნით და შესაბამის დამატებით გამოცდას შორის შუალედი უნდა იყოს არანაკლებ 10 დღისა.
- მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები - F (ჩაიჭრა), რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას სასწავლო კურსი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

საგანმანათლებლო პროგრამები ხორციელდება შპს "ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის" ბაზაზე, რომელიც მოიცავს:

- თანამედროვე ტექნიკით და შეუზრუდავი ინვენტარით აღჭურვილ სასწავლო აუდიტორიებს და ლაბორატორიებს, აკადემიური პერსონალის სამუშაო ოთახებს,
- კომპიუტერულ ცენტრებს,
- ლინგუაფონის კაბინეტს,
- ლოგისტიკის კაბინეტს,
- სასწავლო-საწვრთნელ გემს "ელიტა"-ს,
- ტრენაჟორული მომზადების ცენტრს, რომელიც აღჭურვილია ცნობილი ინგლისური კომპანიის „ტრანზას-მარინის“-ს მიერ წარმოებული და „ტრანზას-ევრაზიის“-ს მიერ დამონტაჟებული სიმულატორებით და სპეც-კაბინეტებით. საგანმანათლებლო პროგრამების სპეციფიკის შესაბამისად გამოიყენება:
- ბიბლიოთეკას (წიგნადი ფონდი -15128 ერთეული),
- უზრუნველყოფილია საერთაშორისო Witherbys Seamanship Library ელექტრონული ბიბლიოთეკით სარგებლობ

სიმულატორები:

- Engine Room Simulator ERS 2000/3000 - სამანქანე განყოფილების სიმულატორი;
- Liquid Cargo Handling Simulator (LCHS 4000/5000) – სატვირთო და საბალასტო ოპერაციების მართვის სიმულატორი.
- Navi -Trainer RADAR/ARPA/ECDIS/Ship Handling Simulator Pro 3000 სანავიგაციო სიმულატორი;
- Navi -Trainer Pro 5000 / ECDIS Navi Sailor 4000 სანავიგაციო სიმულატორი;
- RADAR/ARPA Module Simulator - რადიოლოკაციური სადგურები, რადიოლოკაციური გავლენა და ავტომატური რადიოლოკაციური სისტემების სიმულატორი;
- Liquid Cargo Handling Simulator (LCHS 4000/5000) – სატვირთო და საბალასტო ოპერაციების მართვის სიმულატორი;
- Global Maritime Distress and Safety Systems (GMDSS) Simulator TGS 5000 - უბედურ შემთხვევებში კავშირგაბმულობის გლობალური საზღვაო სისტემის სიმულატორი;
- Use of electronic chart display and informational Systems - ელექტრონულ-კარტოგრაფიული მოწყობილობების და ინფორმაციული სისტემების გამოყენების სიმულატორები;
- Ship handling and maneuvering laboratory - გემის მართვისა და მანევრირების ლაბორატორია;
- Lifeboat Simulator - სამაშველო ნავის სიმულატორი;
- Fire-Fighting Training Facility - სანაპირო ხანძარსაწინააღმდეგო ტრენაჟორი.

კაბინეტები:

- Engine Team and Resource Management - სამანქანე განყოფილების გუნდურ მართვა/ პერსონალის მართვა კურსის კაბინეტი;
- Elementary First Aid – პირველადი სამედიცინო დახმარების კურსის კაბინეტი;
- Oil and Chemical Tanker - ნავთობ და ქიმიკატი ტანკერზე მუშაობის უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი;
- Fire prevention and Fire Fighting - ხანძრის თავიდან აცილება და ხანძართან ბრძოლის კურსის კაბინეტი ;
- Personal Safety and social responsibilities - პირადი უსაფრთხოება და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობის კურსის კაბინეტი;
- Personal Survival Techniques - პირადი გადარჩენის ტექნიკის კაბინეტი ;

- Tanker familiarization - ტანკერზე მუშაობის გაცნობითი კურსის კაბინეტი;
- ISPS Code -გემებისა და ნავსადგურების საშუალებების უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი ;
- Dangerous goods - საშიში და მავნე ტვირთების გადაზიდვის კურსის კაბინეტი.
- Elementary First Aid – პირველადი სამედიცინო დახმარების კურსის კაბინეტი;
- Oil and Chemical Tanker - ნავთობ და ქიმიკატანკერზე მუშაობის უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი;
- Fire prevention and Fire Fighting - ხანძრის თავიდან აცილება და ხანძართან ბრძოლის კურსის კაბინეტი;
- Personal Safety and social responsibilities - პირადი უსაფრთხოება და საზოგადოებრივი პასუხისმგებლობის კურსის კაბინეტი;
- Personal Survival Techniques - პირადი გადარჩენის ტექნიკის კაბინეტი;
- Tanker familiarization - ტანკერზე მუშაობის გაცნობითი კურსის კაბინეტი;
- ISPS Code -გემებისა და ნავსადგურების საშუალებების უსაფრთხოების კურსის კაბინეტი;
- Dangerous goods - საშიში და მავნე ტვირთების გადაზიდვის კურსის კაბინეტი;
- Ship Handling Simulator and Bridge Team and Resource Management - გემის მართვისა და სანავიგაციო ხიდურის გუნდური მართვა/პერსონალის მართვის კურსის კაბინეტი;
- ECDIS - ელექტრონულ-კარტოგრაფიული მოწყობილობებისა და ინფორმაციული სისტემების გამოყენების კურსის კაბინეტი;
- Global Maritime Distress and Safety Systems (GMDSS) - უბედურ შემთხვევებში კავშირგაბმულობის გლობალური საზღვაო სისტემის კურსის კაბინეტი;
- RADAR Navigation, Radar Plotting, use of ARPA - რადიოლოკაციური სადგურები, რადიოლოკაციური გავლენა და ავტომატური რადიოლოკაციური სისტემების გამოყენების კურსის კაბინეტი.

„გემბანის მეზღვაურისა“ და „სამანქანე განყოფილების მეზღვაურის“ საგანმანათლებლო პროგრამების სასწავლო გეგმებით გათვალისწინებულ პრაქტიკებს სტუდენტები გადიან სასწავლო-საწვრთნელ გემ „ელიტაზე“, „გემის ელექტრიკოსის“ საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ პრაქტიკას გემთსარემონტო საწარმო შპს “საზღვაო ტექსერვისში“, „გემის მზარეულის“ საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ პრაქტიკას რესტორანში „ხინკლის სახლი“, რომელთანაც სასწავლო უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს შესაბამისი ხელშეკრულება.

„ლოგისტიკის ოპერატორის“ საგანმანათლებლო პროგრამების სასწავლო გეგმებით გათვალისწინებულ პრაქტიკებს სტუდენტები გადიან შპს „NONAT XXI“, შპს „გზა“, შპს „ბმს გორგია“, BATOS SHIPPING LTD (სააგენტო, საექსპედიციო კომპანია), INFLOT BATUMI LTD (სააგენტო, საექსპედიციო კომპანია), TERO MARITIME AGENCY LTD (სააგენტო, საექსპედიციო კომპანია), შპს “კარგო ტრანს გრუპი“, შპს “ჯეო ტრანს გრუპი“ (საექსპედიციო გადამზიდავი კომპანია), შპს “ბათუმის რეილ გრუპი“, შპს „ემ ერ ჯი ლიმიტედ“, რომელთანაც სასწავლო უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს შესაბამისი ხელშეკრულებები. „ექთნის თანაშემწის“ საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ პრაქტიკას კი გადიან კლინიკა „საგიტარიუსში“.